

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Yksityisten polkupyöräliikkeiden kannattavuus Suomessa

Kolppo, Matias & Pirhonen, Ville-Oskari

2015 Tikkurila

Laurea-ammattikorkeakoulu
Tikkurila

Yksityisten polkupyöräliikkeiden kannattavuus Suomessa

Kolppo, Matias
Pirhonen, Ville-Oskari
Liiketalouden koulutusohjelma P2P
Opinnäytetyö
Huhtikuu, 2015

Matias Kolppo & Ville-Oskari Pirhonen

Yksityisten polkupyöräliikkeiden kannattavuus Suomessa

Vuosi 2015 Sivumäärä 51

Opinnäytetyön aiheena oli tutkia yksityisten polkupyöräyrittäjien kannattavuutta Suomessa. Tavoitteena oli tarkastella toimialan yritysten taloudellista tilannetta kannattavuuden tunnuslukujen avulla. Kannattavan yritystoiminnan lähtökohtana on, että yrityksen tuotot ovat suuremmat kuin kustannukset.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana pyöräilyn suosio Suomessa on noussut jonkin verran, mutta yksityishenkilöiden vuorokaudessa polkemien pyörämatkojen ja kilometrien määrät ovat silti olleet laskussa. Suomessa pyöräillä eniten keskipäivä loma-aikoina jolloin vuorokautisten pyörämatkojen pituudet ovat huipussaan. Talvikuukausina vuorokautisten poljettujen kilometrien määrät ovat huomattavasti alhaisemmat kesään verrattuna.

Tutkimus suoritettiin kvantitatiivisena tutkimuksena. Tutkittavia kohdeyrityksiä oli 26 kappaletta. Kohdeyritysten kannattavuutta arvioitiin kannattavuuden tunnuslukujen avulla, jotka laskettiin yritysten tilinpäätöstiedoista. Kannattavuuden tunnuslukuja vertailtiin myös bruttokansantuotteen ja vähittäiskaupan kannattavuuden kehitykseen. Laskettujen tulosten perusteella arvioitiin toimialan kannattavuutta.

Teoriaosuudessa käsitellään yritystoiminnan kannattavuutta ja erilaisia tunnuslukuja kannattavuuden selvittämiseksi. Tutkimustulokset on esitetty taulukoiden ja kaavioiden muodossa ja niiden sisältöä on avattu tekstin avulla. Johtopäätöksissä on kerrottu kohdeyritysten ja koko toimialan taloudellisesta tilanteesta ja sen kehityksestä. Tulosten perusteella on selvitetty syitä toimialan kannattavuuden muutoksiin.

Tulosten perusteella voidaan sanoa, että yksityisten polkupyöräyrittäjien kannattavuus Suomessa oli keskimäärin tyydyttävällä tasolla. Vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden taso oli myös keskimäärin tyydyttävällä tasolla. Tutkituista yrityksistä valtaosalla kannattavuus laski koko tarkastelujakson ajan ja vain muutamalla yrityksellä kannattavuus oli koko tarkastelujakson ajan hyvä.

Matias Kolppo & Ville-Oskari Pirhonen

The profitability of private bicycle companies in Finland

Year	2015	Pages	51
------	------	-------	----

This thesis is a study of the profitability of private bicycle companies in Finland. The aim of this study was to create a comprehensive general view of the industry's financial status and ability to make profit. Apart from non-profit organizations all companies drive to make profit. A profitable business is based on the premise that a company's revenue is greater than its cost.

In the last ten years cycling has become slightly more popular in Finland. On the other hand the number of trips made by bicycle and the amount of pedaled kilometers per day has declined. The peak season for cycling in Finland is summer. During the summer holiday season, the daily pedaled kilometers peak noticeably. However, during the winter months, the number drops significantly.

This thesis was conducted as a quantitative study. 26 bicycle companies, spread across the country, were studied. The profitability of these companies was studied using various profitability ratios which were calculated using the key figures from the companies' financial statements. In addition the profitability ratios were compared to the figures of the gross domestic product and retail. The profitability of the industry was determined with the use of these indicators.

The theoretical part discusses the main elements of a profitable business and various methods of examining profitability. The results are presented in the form of graphs and tables, and their content has been explained. The conclusions show the progress of the studied companies' profitability as well as the progress of the whole industry's profitability. The reasons for the changes in the industry's profitability are discussed based on the results.

Based on the results, it can be said that the private bicycle companies' profitability in Finland was on average at a satisfactory level. Financial solidity and liquidity were also on average, at a mediocre level. In a majority of companies studied, the overall profitability continued to decline during the entire observation period and only a few companies were profitable during the entire observation period.

Keywords: profitability, indicators, financial statement analysis

Sisällys

1	Johdanto.....	7
2	Pyöräily Suomessa.....	8
3	Toimialan määrittäminen.....	9
4	Tilinpäätös	10
	4.1 Tuloslaskelma.....	10
	4.2 Tase.....	11
5	Tilinpäätösanalyysi.....	12
	5.1 Tunnusluvut	12
	5.2 Kannattavuus.....	13
	5.2.1 Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	14
	5.2.2 Oman pääoman tuotto prosentti	15
	5.2.3 Liikevoitto prosentti	16
	5.2.4 Nettotulos prosentti	16
	5.3 Maksuvalmius: quick ratio	17
	5.4 Vakavaraisuus: omavaraisuusaste- ja velkaantumisaste prosentti	18
	5.5 Koko pääoman kierto nopeus	19
	5.6 Materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen osuus liikevaihdosta	20
6	Validiteetti ja reliabiliteetti	21
7	Tulokset.....	22
	7.1 Toimialan liikevaihto	22
	7.2 Toimialan liikevoitto prosentti	24
	7.3 Toimialan nettotulos prosentti	24
	7.4 Toimialan omavaraisuusaste- ja velkaantumisaste prosentti	25
	7.5 Toimialan quick ratio	26
	7.6 Toimialan sijoitetun pääoman tuotto prosentti	27
	7.7 Toimialan oman pääoman tuotto prosentti	28
	7.8 Koko pääoman kierto nopeus	29
	7.9 Materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen osuus liikevaihdosta	30
	7.10 Yritysten tunnuslukujen välinen hajonta	31
8	Bruttokansantuotteen ja vähittäiskaupan kannattavuuden kehitys.....	32
	8.1 Bruttokansantuotteen kehitys tarkastelujaksolla	33
	8.2 Vähittäiskaupan kannattavuuden tunnusluvut tarkastelujaksolla	34
	8.2.1 Liikevaihto.....	34
	8.2.2 Nettotulos prosentti	34
	8.2.3 Sijoitetun- ja oman pääoman tuotto prosentti	34
9	Johtopäätökset	35
	Lähteet	37

Kuvat ja taulukot	39
Liitteet.....	40

1 Johdanto

Liiketoiminnan harjoittamisen perusedellytys on, että yritys pystyy toimimaan kannattavasti. Toisin sanoen yrityksen liiketoiminnan tuottojen on ylitettävä liiketoiminnan kulut. Yrityksen kannattavuuteen vaikuttaa muun muassa toimialan kilpailutilanne, suhdannevaihtelut ja tuotteiden kysyntä. Tämän opinnäytetyön aiheena on yksityisten polkupyöräliikkeiden kannattavuus Suomessa. Yksityisellä polkupyöräliikkeellä tarkoitetaan tässä tutkimuksessa yritystä jolla on yksi pyöräliike.

Kuluttajalla on Suomessa monia vaihtoehtoja ostaessaan polkupyörää. Yksityisiä polkupyöräliikkeitä on Suomessa satoja, jonka lisäksi polkupyöriä tarjoavat myymäläketjut ja tavaratalot. Tänä päivänä kuluttajalla on myös mahdollisuus ostaa pyöränsä ulkomaisista verkkokaupoista. Tämän lisäksi Suomen pyöräilykausi on hyvin lyhyt. Tutkimusten mukaan Suomessa pyöräillään paljon keskikesän lomakausina, mutta talvisin pyöräilyn määrä on huomattavasti vähäisempää. (Henkilöliikennetutkimus 2010-2011 2012.)

Tutkimus suoritettiin kvantitatiivisena tutkimuksena. Tutkittuja yrityksiä oli 26 kappaletta ja jokaisen yrityksen tilinpäätöstietoja tutkittiin vuosien 2009 ja 2012 väliseltä ajalta. Tutkimus rajoittui kyseisiin yrityksiin siitä syystä, että yritysten tilinpäätöstiedot hankittiin Kauppalehden Tietopalvelut -sivustolta, jossa julkaistaan ainoastaan osakeyhtiöiden tilinpäätöksiä. Monet yksityiset polkupyöräliikkeet Suomessa ovat avoimia yhtiöitä tai kommandiittiyhtiöitä, joiden tilinpäätöksiä ei Kauppalehden Tietopalvelusta saa. Tilinpäätöstietojen lisäksi tutkimuksessa tarkasteltiin bruttokansantuotteen ja koko vähittäiskaupan kannattavuuden kehitystä tarkastelujaksolla ja vertailtiin niitä tutkittujen yritysten kannattavuuden tunnuslukuihin.

Teoriaosuudessa perehdytään tilinpäätökseen ja tilinpäätösanalyysiin. Osiossa tarkastellaan kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja, mitä ne kertovat yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja miten kyseiset tunnusluvut lasketaan. Tutkimustuloksissa tarkastellaan laskettuja tunnuslukuja kaavioiden ja taulukoiden avulla. Johtopäätöksissä kerrotaan kohdeyritysten taloudellisesta tilanteesta tarkastelujakson aikana ja pohditaan mahdollisia toimenpiteitä joilla yritykset voisivat parantaa kannattavuuttaan.

2 Pyöräily Suomessa

Liikenneviraston Henkilöliikennetutkimuksen ja Metsäntutkimuslaitoksen (MTL) Luonnon virkistyskäyttö -tutkimuksen mukaan pyöräilyn määrä on kasvanut Suomessa viimeisen kymmenen vuoden aikana, mutta pyöräilykertojen ja pyöräilykilometrien määrä on kuitenkin laskeutunut. Metsäntutkimuslaitoksen vuonna 2011 julkaisemassa Luonnon virkistyskäyttö - tutkimuksessa kartoitettiin suomalaisten luonnon virkistyskäyttöä ja osallistumista ulkoiluharrastuksiin. Tutkimuksessa vertailtiin vuosina 1998-2000 kerättyä aineistoa vuosina 2009-2010 kerättyyn aineistoon. Pyöräilenkeily, -retkeily ja maastopyöräily olivat tutkittavien ulkoiluharrastusten joukossa. Liikenneviraston 2012 julkaisemassa valtakunnallisessa Henkilöliikennetutkimuksessa tutkittiin suomalaisten päivittäistä liikkumista vuosien 2010 ja 2011 aikana. Tutkimustuloksia verrattiin aiempien vuosien aineistoihin jotka oli kerätty vuosien 1998 ja 1999, sekä vuosien 2004 ja 2005 aikana. (Henkilöliikennetutkimus 2010-2011 2012; Sievänen & Neuvonen 2011.)

MTL:n tutkimuksen mukaan väestön osallistumisosuus kasvoi noin kaksi prosenttiyksikköä sekä pyöräilenkeilyssä että maastopyöräilyssä. Pyöräretkeilyn osuus säilyi lähes ennallaan. Osallistumisosuuden kasvusta huolimatta harrastuskertojen määrä laski huomattavasti jokaisessa pyöräilylajissa. Maastopyöräilyn kohdalla harrastuskertojen määrä jopa puolittui. Tutkimustulokset osoittivat, että kaupungeissa harrastettiin vähemmän pyöräilyä ja enemmän uintia, veneilyä ja rannalla oleskelua. (Sievänen & Neuvonen 2011.) Liikenneviraston tutkimuksen mukaan pyöräilyn matkaluvut laskivat tasaisesti vuosien 1998 ja 2011 välisenä aikana. Toisin sanoen yksityishenkilöiden vuorokautisten polkupyörämatkojen määrä sekä vuorokautisten poljettujen kilometrien määrä väheni. Vuosien 2004 ja 2011 välillä eniten vähentyi 15-17-vuotiaiden ja tätä nuorempien pyöräily. Sen lisäksi myös eläkeikäisten pyöräily vähentyi huomattavasti. MTL:n ja liikenneviraston tutkimusten tulokset voivat kertoa siitä, että ihmiset siirtyivät joidenkin muiden lajien parista pyöräilyyn, mikä saattoi kasvattaa polkupyörien myyntiä. Toisaalta pyöräilyn määrä väheni, mikä luultavasti johti siihen, että polkupyöriä vietiin vähemmän huollettavaksi liikkeisiin. Tutkimuksesta selviää, että eniten pyöräiltiin kesäkesän lomakausina. Pyörämatkojen pituudet olivat huipussaan heinäkuussa, jolloin ne olivat noin 1,5 kilometriä yksityishenkilön vuorokautta kohden. Yhden vuorokauden aikana poljettujen kilometrien määrä oli huomattavasti alhaisempi talvikuukausina. Marraskuusta maaliskuuhun pyörämatkojen pituus oli keskimäärin 0,2 kilometriä. (Henkilöliikennetutkimus 2010-2011 2012.)

3 Toimialan määrittäminen

Toimialaa määriteltäessä otetaan huomioon yrityksen myytävät tuotteet ja palvelut, asiakkaat ja asiakassegmentit sekä maantieteelliset toiminta- ja markkina-alueet. Näitä tietoja voi hakea yrityksen omista julkaisuista, kuten vuosikertomuksista, Internet-sivuilta ja lehdistötiedotteista. (Seppänen 2011, 26.) Tutkimuksessa oli mukana yhteensä 26 yksityistä polkupyöräyrittästä ympäri suomea. Eteläisimmät yritykset sijaitsivat Helsingissä ja pohjoisin yritys Kokkolassa. Noin kolmasosa tutkituista yrityksistä sijaitsi Helsingissä (Taulukko 1.). Kohdeyrityksistä kuusi oli perustettu 1980-luvulla, 10 yritystä 1990-luvulla ja 10 oli perustettu 2000-luvulla. Kaikista kohdeyrityksistä 20 on ollut toiminnassa vähintään kymmenen vuotta.

Sijainti	Yritysten lukumäärä
Helsinki	9
Turku	3
Tampere	3
Kuopio	2
Pori	2
Vantaa	2
Järvenpää	1
Kokkola	1
Lahti	1
Hyvinkää	1
Vaasa	1
Yhteensä	26

Taulukko 1. Yritysten sijainti

Kaikkien kohdeyritysten päämyyntituotteena olivat polkupyörät, lukuun ottamatta kolmea yritystä, jotka myivät vain huoltopalveluita ja mahdollisesti myös käytettyjä pyöriä. Suurimmalla osalla yrityksistä kohderyhmänä olivat kaikenikäiset pyöräilijät ja valikoimista löytyi useampia eri pyörämalleja. Kaikilla yrityksillä tuotevalikoimaan kuului myös erilaisia pyöräilytarvikkeita ja enemmistöllä yrityksistä oli myynnissä myös pyöräilyvarusteita, kuten vaatteita, kenkiä ja kypäriä. Käytettyjä pyöriä oli myynnissä noin puolella yrityksistä ja huoltopalveluita tarjosivat melkein kaikki, neljää yritystä lukuun ottamatta. Kahdella helsinkiläisliikkeellä oli tarjolla myös polkupyörien talvisäilytystä. Kaikilla kohdeyrityksillä oli omat verkkosivut, mutta vain yhdellätoista oli myös verkkokauppa. Verkkokauppa mahdollisti tuotteiden myynnin ympäri suomea.

Osalla yrityksistä oli tarjolla myös muitakin kuin pyöräilyyn liittyviä tuotteita. Pyöräilytuotteiden lisäksi myytiin erilaisia kuntolaitteita ja talviurheiluvälineitä. Muutamalla polkupyöräyrityksellä oli myynnissä sekä luistimia, että suksia ja tarjolla oli myös näiden huoltopalveluita.

4 Tilinpäätös

Tilinpäätös on tietopaketti, joka pohjautuu yrityksen kirjanpitoon. Kirjanpitolain mukainen tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen, liitetiedot ja toimintakertomuksen. Jokaisen kirjanpitovelvollisen on laadittava aina kuluneelta tilikaudelta tilinpäätös. Vaikka tilinpäätöksen laatiminen on pakollista, on se myös hyödyllinen tiedonlähde yrityksen sisäisille ja ulkopuolisille tahoille. Se antaa tietoa yrityksen taloudellisesta suorituksesta ja asemasta, jonka pohjalta esimerkiksi ulkopuoliset tahot tekevät johtopäätöksiä yrityksen tilasta. Esimerkiksi luottotietoyritykset pystyvät arvioimaan yritysten luottokelpoisuutta niiden tilinpäätösten perusteella ja selvittämään onko kohdeyritys kelvoinen ostamaan velaksi. Yritysten tilinpäätöstiedot ovat julkisia ja ne ovat pääsääntöisesti kaikkien saatavilla. Tilinpäätökseen on sisällytettävä kaikki kirjanpitolain määräämät tiedot ja se saa sisältää vain todellisia tietoja yrityksestä. On lain vastaista antaa epätotuudenmukaista tietoa yrityksen tuloksesta ja taloudesta, sekä jättää määrättyä tietoa ilmoittamatta. (Kinnunen, Laitinen, Laitinen, Leppiniemi & Puttonen 2007, 13-14; Kinnunen, Leppiniemi, Puttonen & Virtanen 2002, 19-20; Seppänen 2011, 15-16.)

4.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma kertoo kuinka yrityksen tilikauden tulos on muodostunut. Siitä selviää onko yritys tehnyt voittoa vai tappiota ja miten saatu lopputulos on syntynyt. Tilikausi voi olla mikä tahansa ajanjakso, mutta yleensä se kestää kaksitoista kuukautta, alkaen tammikuun alusta ja päättyen joulukuun loppuun. Tuloslaskelmassa eritellään yrityksen toiminnasta saadut tuotot ja kaikki yrityksen toimintaan liittyvät kustannukset. Tuottojen ja kustannusten erotuksena saadaan tilikauden tulos. Tuloslaskelman ensimmäisellä rivillä on yrityksen liikevaihto, joka muodostuu yrityksen nettomääräisistä myyntituotoista. Nettomääräisistä myyntituotoista on siis vähennetty asiakkaille myönnetyt hinnanalennukset sekä arvonalisävero ja muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot. Liiketoiminnan kulut, kuten palkka- ja materiaalikulut, ovat kuluja jotka aiheutuvat suoraan tai epäsuoraan varsinaisen liiketoiminnan myyntituottojen hankkimisesta. (Kinnunen ym. 2002, 44-45; Seppänen 2011, 37-38.)

Yritystoiminnan tuloslaskelmasta on kaksi mallia, jotka ovat toimintokohtainen ja kululajikohtainen tuloslaskelma. Yrittäjä voi itse valita kumpaa mallia hän haluaa käyttää. Suurin osa tutkittavien kohdeyritysten tuloslaskelmista on esitetty kululajikohtaisina. Kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa liiketoiminnan kulut luokitellaan nimensä mukaisesti kululajeittain, kuten

esimerkiksi henkilöstökulut, materiaalit ja palvelut ja liiketoiminnan muut kulut. Toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa kulut luokitellaan toiminnoittain, joita ovat esimerkiksi hankinnan ja valmistuksen kulut sekä myynnin ja markkinoin kulut. (Kinnunen ym. 2007, 36-37; Seppänen 2011, 38-39.)

4.2 Tase

Tase kertoo millainen yrityksen taloudellinen asema on tilinpäätöshetkellä, kun taas tuloslaskelma kuvaa miten yhden tilikauden tulos on muodostunut. Yrityksen viimeisimmästä taseesta siis selviää mihin yrityksen taloudellinen asema on kehittynyt siitä, kun yritys perustettiin. Tase muodostuu kahdesta osasta, jotka ovat vastaavaa ja vastattavaa. Vastaavan-puolelta selviää yrityksen varallisuus ja vastattavan-puolelta selviää yrityksen oman pääoman ja velkojen määrä. Vastaavan-puolella varat jaetaan pysyviin vastaaviin eli pitkäaikaisiin varoihin ja vaihtuviin vastaaviin eli lyhytaikaisiin varoihin. Pitkäaikaiset varat ovat nimensä mukaisesti yrityksen käytössä pidemmän aikaa, kuin lyhytaikaiset varat. Edellä mainittu jaottelu perustuu siihen, että pidempään kuin yhden vuoden ajan tuloa tuottavat vastaavat ovat pitkäaikaisia ja vähemmän kuin yhden vuoden ajan tuloa tuottavat vastaavat taas ovat lyhytaikaisia. Lyhytaikaisia varoja ovat muun muassa rahavarat ja myyntisaatavat. Pitkäaikaiset varat jaetaan aineellisiin ja aineettomiin varoihin. Aineellisia varoja ovat esimerkiksi laitteet, kalusto ja maa-alueet ja aineettomia ovat esimerkiksi lisenssit ja patentit. (Kinnunen ym. 2007, 26; Seppänen 2011, 44-46.)

Taseen vastattavan-puolelta selviää yrityksen oma pääoma ja velat, joista velat jaetaan pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Omaa pääomaa voi olla sijoitettu oma pääoma, hallussapitovoitto ja tulorahoitus. Sijoitettu oma pääoma on yrityksen omistajien yritykseen sijoittamaa pääomaa. Tulorahoitusta syntyy, kun yrityksen toiminnasta kertyy voittoa. Tappiollinen tilikausi puolestaan pienentää omassa pääomassa näkyvää tulorahoitusta. Hallussapitovoittoja syntyy pysyvien vastaavien arvonnkorotuksista ja rahoitusvälineiden käyvän arvon arvostuksesta. Velat jaetaan, kuten edellä mainittiin, pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Kuten varojen jakamisessa, myös velkojen kohdalla jaottelu perustuu niiden maksuajankohtaan. Pitkäaikaiset velat ovat siis pidempään käytössä kuin lyhytaikaiset velat ja pitkäaikaiset velat tulevat maksuun yleensä useamman tilikauden aikana, kun taas lyhytaikaiset velat maksetaan yhden tilikauden aikana. Esimerkkinä vieraasta pääomasta ovat ulkopuolisille tahoille, kuten rahoituslaitoksille maksettavat lainat. (Kinnunen ym. 2007, 32-35; Seppänen 2011, 46-47.)

Taseen vastaavan-puoli antaa siis tietoa yrityksen varallisuudesta ja vastattava-puoli kertoo velkojen ja kertyneen oman pääoman määrän. Tase esitetään tyyppillisesti seuraavassa taseyhdistäjä-muodossa:

$$\text{Varat} = \text{velat} + \text{oma pääoma}$$
$$\text{Vastaavaa} = \text{vastattavaa}$$

(Seppänen 2011, 45.)

Tämä tarkoittaa sitä, että taseessa vastaavaa ja vastattavaa ovat aina samansuuruiset. (Seppänen 2011, 44-45.)

5 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysin avulla saadaan tietoa yritysten taloudellisesta tilasta ja saadun informaation avulla voidaan vertailla kuinka hyvin yritykset ovat menestyneet tietyssä ajanjaksona. Yksittäisen yrityksen tilinpäätösanalyysin avulla voidaan tutkia yrityksen taloudellisen tilan kehittymistä eri tilikausina. Analyysin avulla saadaan tietoa muun muassa tutkitavan yrityksen kannattavuudesta, maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta. Jotta analyysin tuloksena saataisiin vertailukelpoista aineistoa, on analyysiin otettava mukaan tilinpäätöksiä useammalta peräkkäiseltä vuodelta. (Kallunki & Kytönen 2007, 14; Vilkkumaa 2010, 43.) Tutkimukseen otettiin tarkasteltavaksi jokaisen kohdeyrityksen neljän peräkkäisen tilikauden tilinpäätökset. Jokaiselle kohdeyritykselle tehtiin tilinpäätösanalyysi ja tuloksia verrattiin toimialan sisällä. Toimialan sisällä tehtävä analyysi tuottaa informaatiota kohdeyrityksen taloudellisen suorituksen tasosta sekä yrityksen vahvuuksista ja heikkouksista suhteessa muihin samalla toimialalla toimiviin yrityksiin (Seppänen 2011, 44-45).

5.1 Tunnusluvut

Tunnuslukuja käytetään yritysten tilinpäätöstietojen analysoinnin apuna ja ne lasketaan yrityksen tilinpäätöslaskelmista (Eklund & Kekkonen 2014, 72-73). Tunnuslukuanalyysin tarkoituksena on analysoida yrityksen taloudellista tilannetta. Tunnuslukujen avulla yrityksen rahamääräiset tulokset muutetaan vertailukelpoisiksi muiden erikokoisten yritysten kanssa. Jotta voidaan laskea tunnuslukuja, on ensin analysoitava itse yritystä käyttäen tilinpäätöksen laskelmia. Sen jälkeen voidaan aloittaa tunnuslukujen avulla tehtävä analysointi. Tunnuslukuanalyysi antaa tietoa yrityksen valitseman strategian ja sen toteuttamisen vaikutuksesta yrityksen taloudelliseen tilanteeseen. Tunnuslukuja verrataan johonkin valittuun vertailuarvoon, eli benchmarkiin, kun yrityksen toimintaa analysoidaan. Vertailu tuottaa tulokseksi tietoa, jonka avulla voidaan muodostaa johtopäätöksiä yrityksen johdon ja sen strategian onnistumisesta, sekä yrityksen mahdollisista vahvuuksista ja heikkouksista. (Seppänen 2011, 63-

64.) Tunnuslukujen hyödyntäminen on tarpeellista sekä isoissa, että pienissä yrityksissä. Yrittäjän on itse päätettävä mitä tunnuslukuja hän yrityksensä suunnitelmissa ja talouden seurannassa käyttää. Tärkeää on että yrittäjä itse ymmärtää valitsemissa tunnusluvut, sekä hyötyy niistä toiminnan ohjauksessa ja seurannassa. (Karjalainen 2013, 48.)

5.2 Kannattavuus

Kaikki muut paitsi voittoa tavoittelemattomat yritykset pyrkivät tuottamaan toiminnallaan voittoa. Toiminnan lähtökohtana on liiketoiminnan kannattavuus, mikä takaa toiminnan jatkuvuuden myös tulevaisuudessa. Yrityksen toiminta on kannattavaa silloin kun tuotot ovat suuremmat kuin kustannukset. Talouden tunnuslukujen avulla kannattavuutta voidaan tutkia eri näkökulmista. (Eklund & Kekkonen 2014, 72.) Tilinpäätösanalyysissä yrityksen kannattavuutta mitataan tunnuslukujen avulla, jotka antavat täsmällisemmän kuvan yrityksen kannattavuudesta. Hyvän kannattavuuden avulla voidaan myös ylläpitää yrityksen maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta. (Vilkkumaa 2010, 44.) Ihannetilanteessa yritys pystyy kattamaan kaikki tilikauden aikana kertyneet kustannukset ja tilikauden päätteeksi yrityksen omistajille jää vielä voittoa. Jos voittoa ei jaeta, niin yrityksen arvo nousee. Tappiollisen tilikauden päätteeksi yrityksen arvo laskee, eikä omistajille voida jakaa voittoa. (Tomperi 2010, 8.)

Yhdenkään yrityksen toiminta ei voi olla kannattavaa ilman asiakkaita ja heidän tuomaa tulovirtaa. Asiakas voi olla yksilö, yritys tai organisaatio ja asiakassuhteen muodostaa asiakkaan ja myyjän välinen suhde. Asiakkaiden tarpeet, toiveet ja ostotoiminta luovat lähtökohdat yritystoiminnalle. Usealla alalla tarjonta on muuttunut maailmanlaajuisiksi, minkä vuoksi tarjontaa on enemmän kuin kysyntää. Asiakkaiden valta lisääntyy, kun valinnanvara ja tietoisuus palveluista ja tuotteista kasvavat. Myyntimenestyksen kannalta onkin tärkeää tehdä töitä asiakassuhteiden säilyttämiseksi ja uusien asiakkaiden hankkimiseksi. (Jylhä & Viitala 2013, 72-74.)

Jokainen yrittäjä ottaa henkilökohtaisen riskin yrittäjäksi ryhtyessään. Yrittäjä on vastuussa yrityksen toiminnasta aiheutuvista tappioista ja yrityksen tuottama voitto taas on palkinto yrittäjän ottamasta riskistä. Yrityksen kannattavuus voidaan esittää joko absoluuttisena tai suhteellisena kannattavuutena. Kun kannattavuus lasketaan tuottojen ja kustannusten euromääräisenä erotuksena, on kyseessä absoluuttinen kannattavuus. Jos taas lasketaan tuottojen ja kustannusten erotusta suhteessa esimerkiksi sidottuun pääomaan, puhutaan suhteellisesta kannattavuudesta. Tässä tutkimuksessa keskityttiin suhteellisen kannattavuuden lukuihin, sillä Tomperin (2010, 18) mukaan suhteellisella kannattavuudella voidaan verrata erikokoisten yritysten kannattavuutta. Suhteellinen kannattavuuden tunnusluku saadaan esimerkiksi laskeamalla prosentuaalinen voitto myyntituotoista. Yrityksen kehitystä vuositasolla on myös helppompaa verrata prosenttilukuina kuin euromääräisesti. Euromääräinen voitto tai tappio on toi-

miva näkökulma, kun kannattavuutta tarkastellaan joltain tietyltä ajanjaksolta. (Tomperi 2010, 18.)

Kokonaistulos lasketaan kuluneelta tilikaudelta ja se on yksinkertaisin kannattavuuden mittari. Siinä tuotot ja kustannukset lasketaan ilman arvonlisäveroa, mutta tulovero vähennetään silti tuotoista, koska se on yrittäjälle kustannus siinä missä muutkin kustannukset. Kirjanpidosta saatavan tuloslaskelman viimeinen rivi paljastaa mitä yrityksen tuotoista jää yrityksen omistajalle tai omistajille. Lopputuloksena saadaan tilikauden tulos ja siitä on vähennetty kaikki yrityksen toimintaan liittyvät kulut. (Jylhä & Viitala 2013, 72-73.) Seuraavaksi tarkastellaan erilaisia kannattavuuden tunnuslukuja.

5.2.1 Sijoitetun pääoman tuotto prosentti

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on yksi käytetyimmistä kannattavuuden tunnusluvuista. Tunnusluku kertoo, kuinka suuren suhteellisen tuoton yritys tuottaa siihen sijoitetulle, tuottoa vaativalle pääomalle. Tuottoa vaativaa pääomaa on muun muassa yrityksen oma pääoma, jolle halutaan tuottoa lähinnä osinkojen muodossa. Korollinen vieras pääoma on myös tuottoa vaativaa pääomaa. Se on velkojien myöntämää lainaa, jolle vaaditaan korkotuottoa. Sijoitetun pääoman tuotto prosenttin katsotaan olevan hyvällä tasolla sen ollessa yli 15 prosenttia (Taulukko 2.). Tällöin yrityksen voidaan katsoa onnistuneen operatiivisen- ja/tai investointi-strategian suunnittelussa. (Niskanen & Niskanen 2004, 115; Vilkkumaa 2010, 45.) Kyseinen tunnusluku valittiin, koska se on nimenomaan yksi käytetyimmistä kannattavuuden tunnusluvuista ja tutkimuksen pääpaino oli yritysten kannattavuuden selvittämisessä. Halusimme selvittää kuinka paljon tuottoa yritykset saavat aikaan kaikilla niihin sijoitetuilla varoilla.

heikko	tydyttävä	hyvä
0-9 %	9-15 %	yli 15 %

Taulukko 2. Ohjearvot Sijoitetun pääoman tuotto prosentille

(Seppänen 2011, 175.)

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti lasketaan seuraavasti:

$$\frac{\text{Liikevoitto €}}{\text{Sijoitetun pääoman keskiarvo €}} \times 100$$

(Vilkkumaa 2010, 45.)

Tunnusluvun jakajana oleva sijoitettu pääoma muodostuu taseen omasta pääomasta, rahoituslaitoksilta ja eläkelaitoksilta saaduista lainoista sekä korollisista lyhytaikaisista lainoista. Sijoitetun pääoman keskiarvo lasketaan vuoden alun sijoitetun pääoman summan ja vuoden lopun sijoitetun pääoman summan keskiarvona. Toisin sanoen, jos halutaan selvittää vuoden 200X sijoitetun pääoman keskiarvo, on laskettava yhteen kyseisen vuoden asianomaiset erät ja sitä edeltäneen vuoden asianomaiset erät ja näiden summa on jaettava kahdella. (Vilkkumaa 2010, 45.)

5.2.2 Oman pääoman tuotto-%

Oman pääoman tuotto-% on yrityksen omistajien näkökulmasta laskettu kannattavuuden tunnusluku. Se kertoo kuinka paljon yritys tekee tuottoa omistajilta saadulle pääomalle. (Niskanen & Niskanen 2004, 116; Vilkkumaa 2010, 46.) Oma pääoma on riskipääomaa, jonka takia onkin tavoiteltavaa, että oman pääoman tuotto-% olisi sijoitetun pääoman tuotto-%:ta suurempi (Kallunki & Kytönen 2007, 79). Toisin kuin sijoitetun pääoman tuotto-%, oman pääoman tuotto-% kertoo kuinka paljon yritys on tehnyt tuottoa pelkästään omistajien sijoittamalle pääomalle. Oman pääoman tuotto-% on hyvällä tasolla sen ollessa yli 15 prosenttia (Taulukko 3.). Tutkimuksessa haluttiin selvittää onko näiden tunnuslukujen välillä suuria eroja.

heikko	välttävä	tydyttävä	hyvä
alle 5 %	5-10 %	10-15 %	15-20 %

Taulukko 3. Ohjearvot oman pääomantuotto-%:lle
(Balance Consulting 2014.)

Oman pääoman tuotto-% lasketaan seuraavasti:

$\frac{\text{Tilikauden voitto €}}{\text{Oman pääoman keskiarvo €}} \times 100$

(Vilkkumaa 2010, 46.)

Oman pääoman tuotto-% lasketaan samalla periaatteella, kuin sijoitetun pääoman tuotto-%. Oman pääoman keskiarvo lasketaan vuoden alun oman pääoman summan ja vuoden lopun oman pääoman summan keskiarvona (Vilkkumaa 2010, 46).

5.2.3 Liikevoittoprosentti

Liikevoitto on tulos mikä jää jäljelle kun varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on vähennetty kaikki toimintaan liittyvät kulut ja poistot eli tuotantoinvestointien kullekin vuodelle jaksotetut osuudet. Liikevoitto on niin sanottu välitulos, josta vähennetään vielä vieraan pääoman kulut eli korot ja tuloverot ja vasta sen jälkeen jäljelle jää tilikauden tulos. Liikevoittoprosentti saadaan jakamalla liikevoitto liiketoiminnan tuotoilla. (Niskanen & Niskanen 2004, 112-113; Vilkkumaa 2010, 47.) Liikevoittoprosentin avulla pystyttiin seuraamaan miten yritysten varsinainen liiketoiminta kehittyi tarkastelujakson aikana.

Liikevoittoprosentti lasketaan seuraavasti:

$\frac{\text{Liikevoitto €}}{\text{Liikevaihto €}} \times 100$
--

(Vilkkumaa 2010, 47.)

Liikevoittoprosentti ei sovellu tunnuslukuna eri toimialojen vertailuun, koska tunnusluvun jakajana on liikevaihto. Toimialasidonnaisuuden takia liikevoittoprosentille ei voida määrittää yhtä oikeaa ohjearvoa, vaan vertailukohteina on käytettävä saman toimialan muiden yritysten lukuja. Toimialan sisällä se on hyvä kannattavuutta ja toiminnan tehokkuutta mittaava tunnusluku. Liikevoittoprosentti soveltuu myös yksittäisen yrityksen kehityksen seuraamiseen. (Niskanen & Niskanen 2004, 112-113; Vilkkumaa 2010, 47.)

5.2.4 Nettotulosprosentti

Nettotulosprosentti kertoo, kuinka monta prosenttia yrityksen liikevaihdosta jää jäljelle tuloslaskelman viimeiselle riville, eli voittoriville, kun kaikki tuloslaskelmassa olevat kulut on vähennetty liikevaihdosta. Tunnusluku kuvastaa hyvin yritystoiminnan kannattavuutta toimialan sisällä. Yritys maksaa nettotuloksesta omistajilleen osinkoa ja sijoittaa jäljelle jääneen osan takaisin liiketoimintaansa. Nettotulosprosentin kasvaessa yritys voi maksaa paremmin osinkoa omistajilleen. (Seppänen 2011, 75; Vilkkumaa 2010, 47.) Mikäli yritys pyrkii tekemään voittoa, on nettotulosprosentin oltava vähintään positiivinen. Nettotulosprosentti on hyvä sen ollessa yli viisi prosenttia (Taulukko 4.).

Nettotulosprosentin avulla saadaan selville onko yritys tehnyt tilikauden aikana voittoa vai tappiota. Kyseisen tunnusluvun avulla seurattiin koko toimialan sekä yksittäisten yritysten liiketoiminnan kehitystä. Nettotulosprosentti valittiin tarkasteltavaksi, koska se kuvaa yksi-

selitteisesti yritystoiminnan kannattavuutta. Yrityksen nettotulosprosentti oli joko positiivinen, jolloin yritys oli tehnyt voittoa tai tulos oli negatiivinen, jolloin yritys taas oli tehnyt tappiota.

heikko	tydyttävä	hyvä
alle 0 %	0-5 %	yli 5 %

Taulukko 4. Ohjearvot nettotulosprosentille
(Taloustieto Oy 2015.)

Nettotulosprosentti lasketaan seuraavasti:

Tilikauden voitto €	
_____	x 100
Liikevaihto €	

(Vilkkumaa 2010, 47.)

5.3 Maksuvalmius: quick ratio

Maksuvalmius tarkoittaa yrityksen kykyä suoriutua juoksevista, lyhyen aikavälin erääntyvistä veloista ja yllättävistä maksuista. Maksuvalmius kertoo yrityksen rahoitustilanteesta, mutta pääasiassa vain tietyssä tilanteessa ja lyhyellä ajanjaksolla. Yrityksen maksuvalmiutta ja sen kehittymistä pidemmällä aikajänteellä voidaan mitata, kun tarkasteluun otetaan mukaan useita jaksoja peräkkäin. (Niskanen & Niskanen 2004, 117; Seppänen 2011, 87; Vilkkumaa 2010, 48.)

Seppäsen (2011, 85-87) mukaan lyhytaikaisen maksuvalmiuden tunnuslukuja eli likviditeetin tunnuslukuja ovat Current ratio, Quick ratio ja Cash ratio. Ne mittaavat kuinka hyvin yritys selviytyy lyhyen aikavälin eli alle vuoden sisällä maksettavista veloista ja velvoitteista likvidien varojensa avulla. Näistä kolmesta maksuvalmiuden tunnusluvusta valitsimme Quick rati- on, koska se on tutkimusten mukaan ja käytännössä osoittautunut parhaaksi yrityksen likvidi- teetin mittariksi. Mitä suuremman arvon quick ratio saa, sitä paremmin yritys pystyy katta- maan lyhytaikaiset velat likvideillä varoillaan (Seppänen 2011, 88).

heikko	tydyttävä	hyvä
alle 0,5	0,5-1,0	yli 1,0

Taulukko 5. Ohjearvot quick ratiolle
(Seppänen 2011, 175.)

Quick ratio lasketaan seuraavasti:

$\frac{\text{Saamiset € + rahat ja pankkisaamiset €}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma €}} \times 100$

(Vilkkumaa 2010, 49.)

Yrityksillä saattaa olla rahaa sitoutuneena rahoitusarvopapereihin. Kyseisessä tilanteessa rahoitusarvopapereiden euromäärä lisätään vielä tunnusluvun osoittajaan eli lyhytaikaisiin saamiin sekä rahat ja pankkisaamisiin. Saamiset koostuvat suurelta osin myyntisaamisista. Myyntisaamiset ovat maksuja joita ei ole vielä saatu asiakkaiden ostamista tuotteista tai palveluista. (Vilkkumaa 2010, 49.)

5.4 Vakavaraisuus: omavaraisuusaste- ja velkaantumisasteprocentti

Vakavaraisuus kuvaa yrityksen pääomarakennetta eli vieraan ja oman pääoman osuutta koko pääomasta. Yritystä voidaan pitää vakavaraisena jos vieraan pääoman osuus koko pääomasta ei ole liian suuri ja yritys pystyy maksamaan vieraan pääoman korkomaksut vaivatta. Vakavarainen yritys kuvastaa myös omistajien uskoa yritykseen, sillä omistajat ovat jättäneet rahaa yritykseen, sen sijaan että olisivat ottaneet kaikki tilikauden voitot ulos osinkoina. Vakavaraisuus on yritykselle tärkeää etenkin taloudellisesti huonoina aikoina, jolloin liiketoiminnan tuotot saattavat olla matalia. Taloudellisesti huonoina aikoina korkomaksut pysyvät kuitenkin samoina ja liian suuret korkomaksut voivat viedä yrityksen rahoitukselliseen kriisiin. Jos yrityksellä on heikko vakavaraisuus, merkitsee se suurta vieraan pääoman määrää ja suuria korkokustannuksia. (Kallunki & Kytönen 2007, 80; Niskanen & Niskanen 2004, 130; Vilkkumaa 2010, 50.) Toisin kuin maksuvalmiuden tunnusluvut, vakavaraisuuden tunnusluvut mittaavat yrityksen kykyä selviytyä velvoitteistaan pitkällä ja keskipitkällä aikavälillä eli vuotta pidemmällä aikavälillä (Seppänen 2011, 85-87). Seuraavaksi tarkastellaan vakavaraisuuden tunnusluvuista omavaraisuusaste- ja velkaantumisasteprocenttia.

Vakavaraisuuden tunnuslukujen arviointi voi olla joissain tilanteissa hankalaa. Esimerkiksi omavaraisuusasteen kasvattaminen liian suureksi ei kaikissa markkinatilanteissa ole kannattavaa, koska velkaantumisella voi olla myös etuja. Vieraalla pääomalla on esimerkiksi omaa pääomaa pienempi tuottovaatimus ja vieraan pääoman korkojen verovähennyskelpoisuus pienentää tuottovaatimusta entisestään. Toinen velkaantumisen tuoma etu on niin sanotun velkavivun hyödyntäminen eli velan käyttö pääomarakenteessa oman pääoman lisäksi. Velkavivun käyttö auttaa yritystä nostamaan oman pääoman tuottoa verrattuna yritykseen, jolla ei ole ollenkaan lainaa tai jolla on sitä vähemmän. Velkarahoituksen ansiosta toiminnan ja investointien rahoittamiseen sitoutuu vähemmän omaa pääomaa. Velan käytön varjopuolena on

kuitenkin yrityksen lisääntyvä rahoitusriski, koska maksujen laiminlyönti voi johtaa konkurssiin. (Niskanen & Niskanen 2004, 130; Seppänen 2011, 83-84.) Kuten taulukosta 6. näemme, omavaraisuusasteen ollessa yli 40 prosenttia sen voidaan katsoa olevan hyvä.

heikko	tydyttävä	hyvä
alle 20 %	20-40 %	yli 40 %

Taulukko 6. Ohjearvot omavaraisuusteelle

(Kallunki & Kytönen 2007, 81.)

Omavaraisuusaste prosentti lasketaan seuraavasti:

$$\frac{\text{Oma pääoma €}}{\text{Tase yhteensä €}} \times 100$$

(Seppänen 2011, 85.)

Velkaantumisaste prosentti lasketaan seuraavasti:

$$\frac{\text{Vieras pääoma €}}{\text{Tase yhteensä €}} \times 100$$

(Seppänen 2011, 85.)

Omavaraisuusaste- ja velkaantumisaste prosentti mittaavat samaa asiaa, mutta päinvastaisesti näkökulmasta. Omavaraisuusaste kertoo oman pääoman määrän taseesta, kun taas velkaantumisaste kertoo kuinka paljon taseesta on yhteensä velkoja. (Seppänen 2011, 85.)

5.5 Koko pääoman kiertonopeus

Kiertonopeuden tunnuslukujen avulla voidaan selvittää kuinka taloudellista ja tehokasta yrityksen toiminta on. Kyseiset tunnusluvut mittaavat, kuinka paljon liikevaihtoa on saatu aikaan suhteessa liikevaihdon aikaansaamiseksi tehtyjen investointien määrään. Mitä suurempi liikevaihto saadaan aikaan kasvattamatta investointien määrää, sitä tehokkaampaa on yrityksen pääomien käyttö ja sitä suurempi on pääoman kiertonopeus. (Seppänen 2011, 78; Vilkkumaa 2010, 52.)

Koko pääoman kiertonopeus kuvastaa yrityksen pääoman käytön tehokkuutta eli sitä kuinka paljon myyntituloja on syntynyt suhteessa taseen ilmoittaman pääoman määrään. Tunnusluku

on melko toimialasidonnainen, koska eri toimialoilla rahaa sitoutuu liiketoimintaan erilailla ja eri määriä. Toimialan sisällä se kuvastaa hyvin yrityksen kannattavuutta. (Seppänen 2011, 79; Vilkkumaa 2010, 52.) Koko pääoman kiertonopeus kuvastaa myös sitä, kuinka paljon kunkin yrityksen liiketoiminta sitoo pääomaa liikevaihdon tuottamiseksi. Niillä toimialoilla, joilla liiketoiminta sitoo paljon pääomaa, kiertonopeus jää yleensä alle yhden. Sellaisilla toimialoilla, joilla pääomaa ei sitoudu suuria määriä, koko pääoman kiertonopeus nousee selvästi yli yhden. (Seppänen 2011, 79.)

Koko pääoman kiertonopeus lasketaan seuraavasti:

$$\frac{\text{Liikevaihto €}}{\text{Koko käytössä olevan pääoman keskiarvo €}} \times 100$$

(Vilkkumaa 2010, 52.)

Koko käytössä olevan pääoman keskiarvo lasketaan tilikauden alun ja tilikauden lopun keskiarvona. Tämä on yleensä kahden peräkkäisen vuoden taseiden loppusummien keskiarvo. (Vilkkumaa 2010, 52.)

Kohdeyrityksille laskettiin koko pääoman kiertonopeus, koska se kuvastaa toimialan sisällä yritysten kannattavuutta. Tutkimuksessa haluttiin myös selvittää kuinka paljon yksityisten polkupyöräliikkeiden liiketoiminta keskimäärin sitoo pääomaa.

5.6 Materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen osuus liikevaihdosta

Laskimme materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen osuuden kohdeyritysten liikevaihdoista ja seurasimme miten kyseinen tunnusluku kehittyi tarkastelujakson aikana. Tunnusluvun voidaan sanoa kuvaavan yrityksen kannattavuutta, sillä jos yrityksen palvelujen ja materiaalien kulut ovat liian suuria suhteessa liikevaihtoon, ei yrityksen toiminta voi olla kannattavaa.

Kyseinen tunnusluku kertoo kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta menee materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen aiheuttamien kulujen kattamiseen. Tämäkin tunnusluku on toimialasidonnainen, mutta toimialan sisällä se kuvastaa, kuinka hyvin yritykset ovat onnistuneet hinnoittelemaan tuotteensa. (Vilkkumaa 2010, 59.) Yritysten on laskettava kuinka paljon voittoa kaikista myytävistä tuotteista on saatava, jotta toiminta olisi kannattavaa. Myytävistä tuotteista saatavilla tuotoilla on pystyttävä kattamaan kaikki liiketoiminnasta aiheutuvat kulut ja vasta sen jälkeen yritys alkaa tuottamaan voittoa. Jos myytävistä tuotteista ei saada riittä-

västi rahaa tai jos tuotteita ei saada myytyä tarpeeksi paljon, voi yrityksen tuottamattomuuden syynä olla huonosti hinnoitellut tuotteet.

Materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen osuus liikevaihdosta lasketaan seuraavasti:

$\frac{\text{Materiaalit ja palvelut } \text{€}}{\text{Liikevaihto } \text{€}} \times 100$
--

(Vilkkumaa 2010, 59.)

6 Validiteetti ja reliabiliteetti

Opinnäytetyö toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena. Kvantitatiivinen, eli määrällinen tutkimus keskittyy tutkimaan lukumäärällisiä ja prosentuaalisia kysymyksiä. Tulokset esitetään numeeristen suureiden avulla ja niitä voidaan havainnollistaa taulukoin ja kuvioin. Kvantitatiivisella tutkimuksella saadaan usein kartoitettua olemassa oleva tilanne, mutta syiden selvittäminen on haasteellisempaa määrällistä tutkimusta tehtäessä. (Heikkilä 2008, 18-19.)

Heikkilän (2008, 29) mukaan hyvän tutkimuksen perusvaatimuksena on tulosten luotettavuus, eli validiteetti ja reliabiliteetti. Validiteetti, eli pätevyys kuvastaa tutkimuksessa käytettyjen tutkimusmenetelmien ja mittarien tarkkuutta suhteessa tutkimusongelmaan. Toisin sanoen validiteetti tarkoittaa sitä, että mittausmenetelmät mittaavat juuri sitä mitä tutkimuksessa on tarkoitus mitata. Mittari voi olla reliaabeli, eli se tuottaa aina saman tuloksen, mutta se saattaa mitata väärää asiaa tutkimusongelman kannalta jolloin mittari ei ole validi. (Heikkilä 2008, 29-30, 186; Kananen 2008, 79.)

Reliabiliteetti kuvastaa tutkimuksen pysyvyyttä. Luotettavan tutkimuksen tulosten on oltava pysyviä, eli jos tutkimus toistettaisiin samoilla menetelmillä, saataisiin sama tulos. Alhainen reliabiliteetti johtuu usein mittaus- ja käsittelyvirheistä aiheutuvista satunnaisvirheistä. Jotta tutkimus voidaan nähdä reliaabelina, on tutkimuksen otoksen oltava riittävän suuri. Mitä pienempi otos on, sitä enemmän yksittäinen muuttuja voi vaikuttaa tulokseen antaen esimerkiksi epätarkkaa tietoa todellisesta keskiarvosta. Tutkimuksen reliabiliteetin voi osoittaa dokumentoimalla tutkimusmenetelmät riittävän tarkasti ja perustelemalla ratkaisut. (Heikkilä 2008, 30, 187; Kananen 2008, 79-83.)

Toteutetun tutkimuksen validiteetti on hyvä, sillä tutkimuksen alussa päätettiin keskittyä toimialan kannattavuuden tarkasteluun. Selkeä rajausta mahdollisti oikeiden tutkimusmenetelmien- ja mittarien valinnan, millä taattiin tutkimuksen pätevyys. Jos tutkimus toistettaisiin, olisi tulos sama.

Tutkimuksen luotettavuuden kannalta haasteena oli tutkittavien yritysten määrä. Yritysten neljän vuoden tilinpäätökset hankittiin Kauppalehden Tietopalvelusta PDF-muodossa. Kyseiseen palveluun on rekisteröity vain osakeyhtiöiden tilinpäätökset, mikä tarkoittaa, että kaikki Suomessa sijaitsevat polkupyöräliikkeet jotka ovat yhtiömuodoltaan jotain muuta kuin osakeyhtiötä, jäivät tutkimuksen ulkopuolelle. Tämän lisäksi muutamalla osakeyhtiöllä oli puutteelliset tilinpäätöstiedot, jonka takia niiden tietoja ei voitu hyödyntää tutkimuksessa. Suhteellisen pienestä otoksesta johtuen joidenkin kannattavuuden tunnuslukujen kohdalla yksittäisen yrityksen vuosittaiset heilahtelut tunnusluvuissa voivat heijastua tuloksissa epätarkkana tietona todellisesta keskiarvosta. Siitä huolimatta heilahtelut eivät aiheuttaneet merkittävää muutosta tunnuslukujen kaavioissa, joten tulokset antavat todenmukaisen kuvan kohdeyritysten kannattavuuden kehityksestä. Haasteita tutkimuksen reliabiliteetille toi myös numeerisen tutkimusaineiston käsittely. Jokaiselta tutkitulta yritykseltä kopioitiin Exceliin neljän vuoden tilinpäätöksistä tutkimukselle oleelliset tilinpäätöksen erät. Sen lisäksi, että kopioitavia lukuja oli paljon, monella yrityksellä tilinpäätösten ulkoasu oli joko puutteellinen tai muuten vain sekava. Tietoja kopioitaessa olikin oltava tarkkana, ettei virheitä syntyisi ja tämä hidasti työskentelyä huomattavasti.

7 Tulokset

Kohdeyritysten tilinpäätöstiedoista laskettiin kappaleessa 5. esitetyt talouden tunnusluvut, joiden avulla pyrittiin selvittämään tutkitun toimialan kannattavuutta. Tunnuslukuja laskettiin neljältä peräkkäiseltä tilikaudelta, jotka sijoittuivat 2009-2012 väliselle ajanjaksolle. Tunnusluville laskettiin kaikkien yritysten keskiarvot, joista saatiin laskettua koko toimialan keskiarvot kullekin tunnusluvulle.

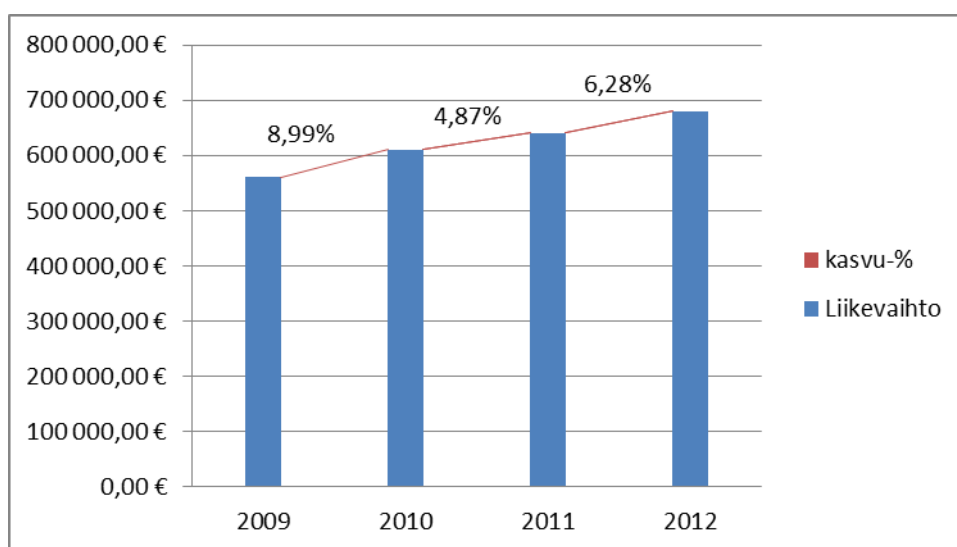
Tutkimustulosten kannalta huomattava asia oli yritysten väliset suuret erot tunnusluvuissa. Esimerkiksi vuonna 2012 kahden yrityksen välinen ero oman pääoman tuottoprosentin tunnusluvussa oli jopa 392,27 %. Toisella yrityksellä oman pääomantuottoprosentti oli kyseisenä vuonna -332,28% , kun taas toisella yrityksellä se oli 59,99%. Kyse ei kuitenkaan ollut yksittäisistä tapauksista, sillä tunnuslukujen välillä oli paljon vaihtelua eri yritysten välillä. Edellä mainittu seikka on syytä ottaa huomioon tarkasteltaessa tutkimustuloksia. Yksittäisten yritysten tunnuslukuja voi tarkastella tarkemmin tutkimuksen liitetiedoista löytyvistä taulukoista.

7.1 Toimialan liikevaihto

Liikevaihto sisältää yrityksen varsinaisen liiketoiminnan rahamääräiset myyntituotot ilman arvonlisäveroa (Karjalainen 2013, 17). Liikevaihdon kasvu on merkki toimialan hyvästä kehityksestä kun taas liikevaihdon lasku kertoo kehityksen heikkenemisestä. Suuret vaihtelut toi-

mialan liikevaihdon tasossa kertovat alan riskisyydestä ja mahdollisesti myös herkkyydestä suhdannevaihteluille. (Seppänen 2011, 101.)

Toimialan liikevaihdossa oli nouseva trendi ja sen vuosittainen kehitys oli tarkastelujaksolla tasaista. Huomattavin kasvu tapahtui vuonna 2010, jolloin liikevaihto kasvoi noin 50 000 euroa. Sen jälkeen liikevaihdon kasvu oli tasaisempaa. Yksittäisten yritysten liikevaihdossa ei tapahtunut vuositasolla suuria heilahteluja, lukuun ottamatta muutamia poikkeuksia. Monen yrityksen liikevaihdossa oli samankaltaista kehitystä kuin koko toimialan liikevaihdon kehityksessä.

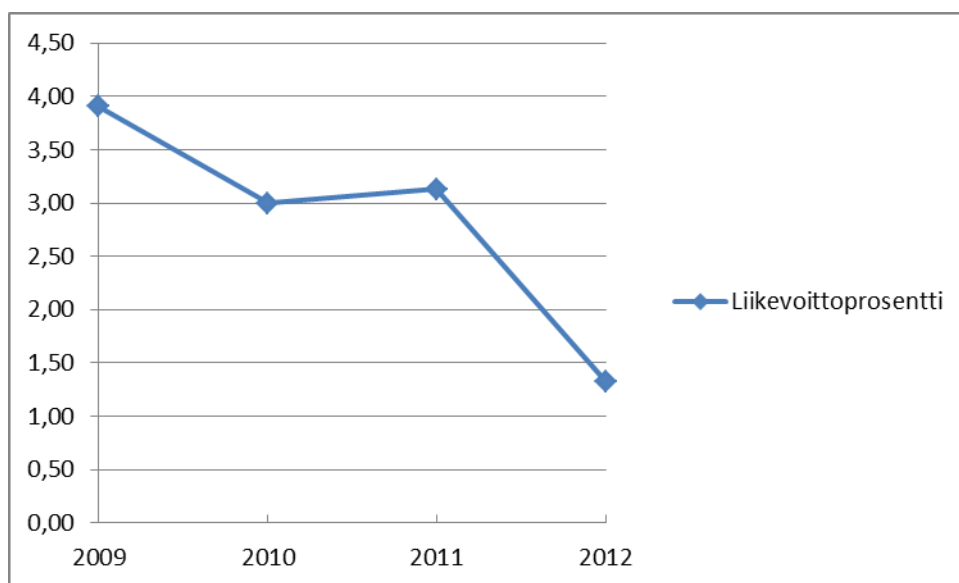
Kuva 1: Toimialan liikevaihdon vuosittainen keskiarvo (24 yritystä)

2009	2010	2011	2012
560 211,05 €	610 582,85 €	640 292,46 €	680 480 ,63 €

Taulukko 7. Toimialan liikevaihdon vuosittainen keskiarvo (24 yritystä)

7.2 Toimialan liikevoittoprosentti

Toimialan liikevoittoprosentin keskiarvo laski jyrkästi tarkastelujakson aikana, poikkeuksena vuonna 2011 tapahtunut pieni kasvu, jonka jälkeen liikevoittoprosentin keskiarvo laski taas jyrkästi. Tarkastelujakson aikana liikevoittoprosentti laski yhteensä 2,57 prosenttiyksikköä.

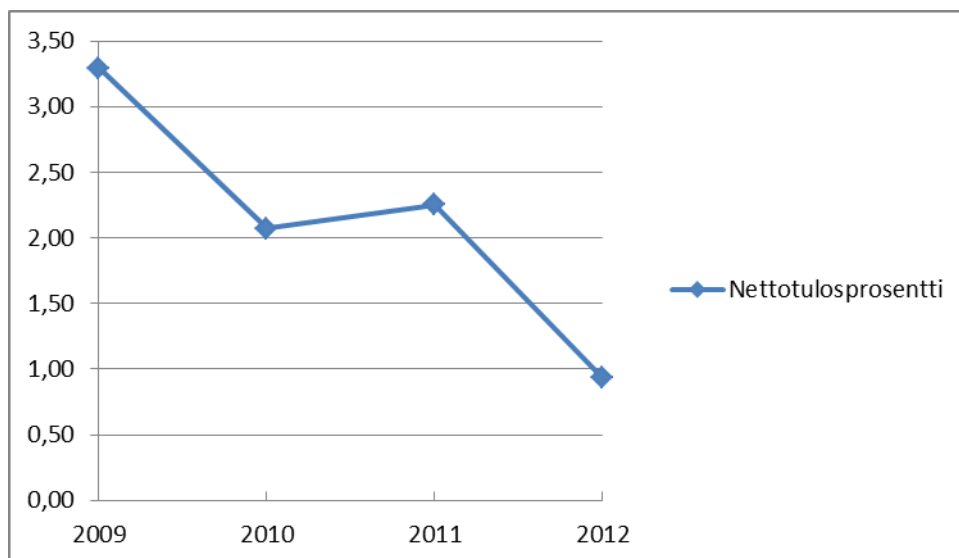
Kuva 2: Toimialan liikevoittoprosentin vuosittainen keskiarvo (24 yritystä)

2009	2010	2011	2012
3,90 %	3,00 %	3,13 %	1,33 %

Taulukko 8. Toimialan liikevoittoprosentin vuosittainen keskiarvo (24 yritystä)

7.3 Toimialan nettotulosprosentti

Kuten toimialan liikevoittoprosentin kohdalla, myös nettotulosprosentin kohdalla keskiarvon kehitys oli laskevaa tarkastelujakson aikana. Tarkastelujakson aikana nettotulosprosentti laski yhteensä 2,35 prosenttiyksikköä.

Kuva 3: Toimialan nettotulosprosentin vuosittainen keskiarvo. (24 yritystä)

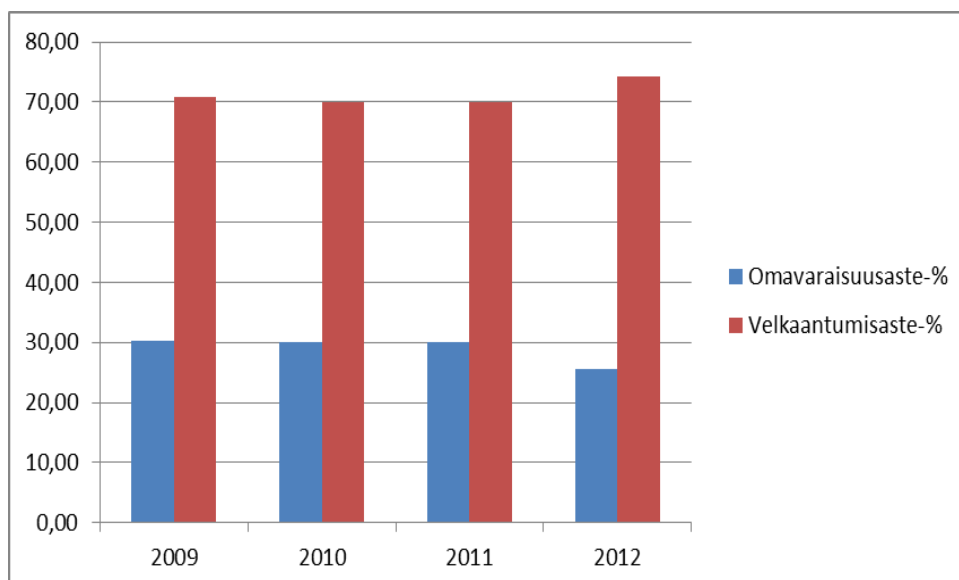
2009	2010	2011	2012
3,29 %	2,07 %	2,25 %	0,94 %

Taulukko 9. Toimialan nettotulosprosentin vuosittainen keskiarvo. (24 yritystä)

7.4 Toimialan omavaraisuusaste- ja velkaantumisaste

Toimialan omavaraisuusasteen kehitys vuosien 2009 ja 2012 välillä on melko tasaista. Suurin muutos tapahtui vuonna 2012 jolloin luku laskee noin 4,5 prosenttiyksikköä. Kuten taulukosta 5. käy ilmi, omavaraisuusasteen vuosittainen keskiarvo oli jokaisena vuonna tyydyttävällä tasolla. Omavaraisuusasteessa oli yritysten kesken suuria eroja. Vajaa puolella kohdeyrityksistä omavaraisuusaste oli reilusti yli ohjearvon mukaisen hyvän tason. Vastaavasti noin puolella yrityksistä omavaraisuusaste oli selvästi alle heikon tason. Viidesosalla yrityksistä kyseinen tunnusluku oli tyydyttävällä tasolla.

Velkaantumisaste kulkee käsi kädessä omavaraisuusasteen kanssa ja siksi myös velkaantumisasteen kehitys oli melko tasaista vuosien 2009 ja 2012 välillä. Suurin muutos nähtiin tässäkin vuonna 2012 välillä jolloin luku vastaavasti kasvoi noin 4,5 prosenttiyksikköä.

Kuva 4: Yritysten omavaraisuus- ja velkaantumisaste prosenttien neljän vuoden keskiarvot (25 yritystä)

2009	2010	2011	2012
30,25 %	30,04 %	30,08 %	25,64 %

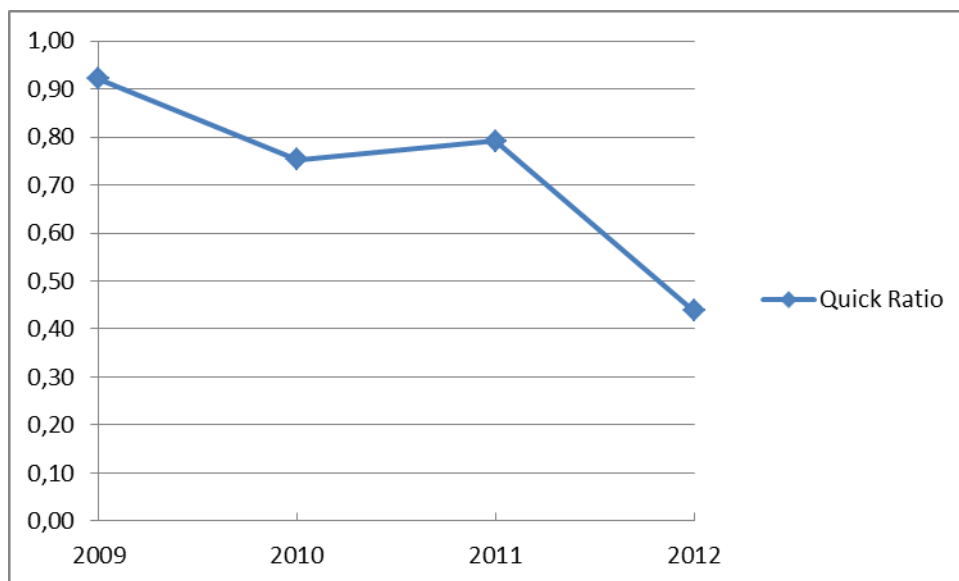
Taulukko 10. Toimialan omavaraisuusaste prosenttien vuosittainen keskiarvo (25 yritystä)

2009	2010	2011	2012
70,90 %	69,96 %	69,92 %	74,35 %

Taulukko 11. Toimialan velkaantumisaste prosenttien vuosittainen keskiarvo (25 yritystä)

7.5 Toimialan quick ratio

Tarkastelujakson alussa toimialan quick ration keskiarvo oli hieman alle ohjearvon mukaisen hyvän tason, mutta lähti laskuun sen jälkeen. Vuoden 2010 aikana tunnusluku kohosi hieman, mutta lähti taas laskuun vuoden 2011 jälkeen. Kohdeyrityksistä yli puolella quick ration keskiarvo tarkastelujaksolta oli heikolla tasolla ja vain viidenneksellä se oli hyvällä tasolla.

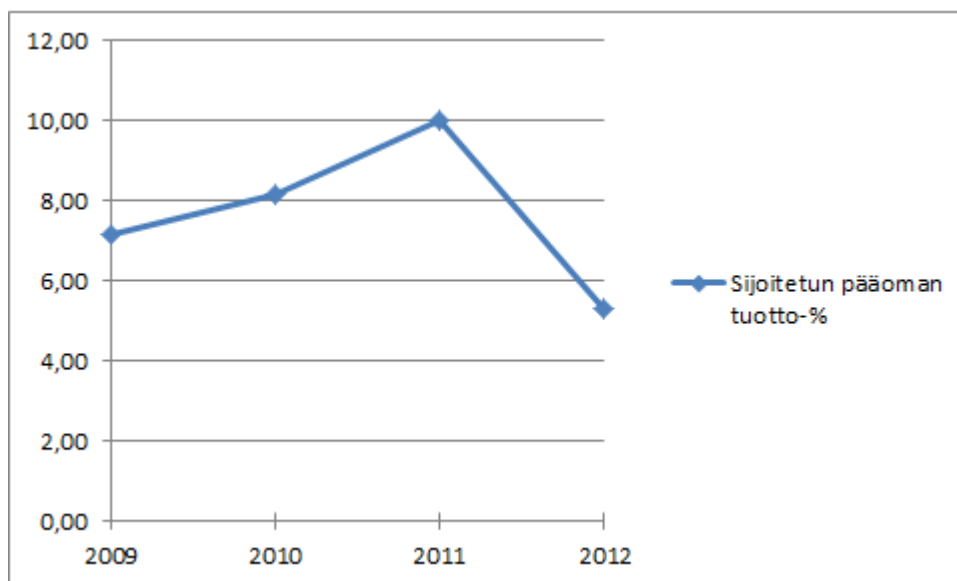
Kuva 5: Toimialan quick ration vuosittainen keskiarvo (25 yritystä)

2009	2010	2011	2012
0,92	0,75	0,79	0,44

Taulukko 12. Toimialan quick ration vuosittainen keskiarvo (25 yritystä)

7.6 Toimialan sijoitetun pääoman tuotto prosentti

Toimialan sijoitetun pääoman tuotto prosenttien keskiarvossa tapahtui positiivista kehitystä vuoden 2011 loppuun asti, mutta vuonna 2012 se lähti jyrkkään laskuun. Kohdeyrityksistä vain yksi onnistui pitämään sijoitetun pääoman tuotto prosenttien positiivisena tarkastelujakson neljänä peräkkäisenä vuonna. Toimialalla ei ollut havaittavissa yhtenäistä kehitystä sijoitetun pääoman tuotto prosentissa. Kyseisen tunnusluvun vuosittainen kehitys vaihteli paljon yritysten välillä.

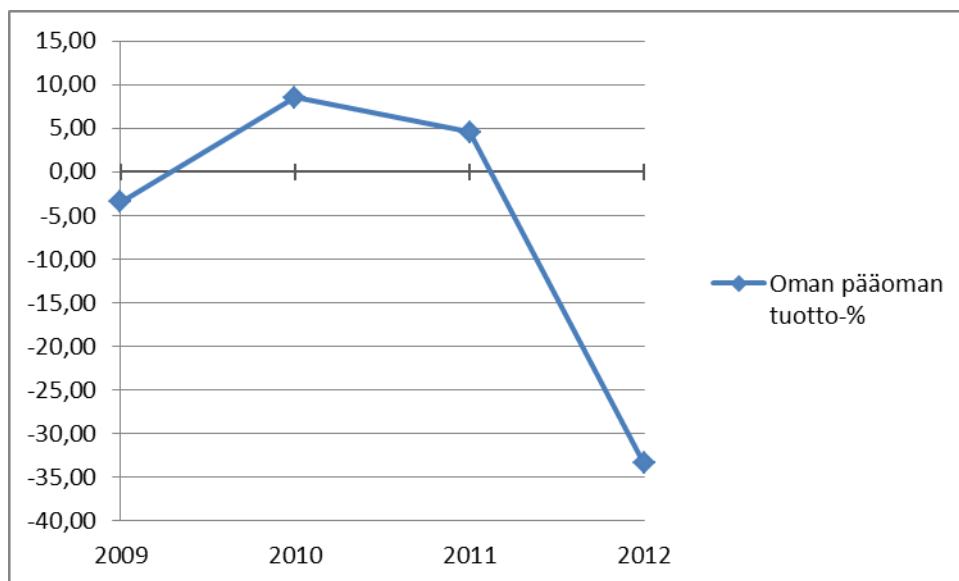
Kuva 6: Toimialan sijoitetun pääoman tuotto-% vuosittainen keskiarvo (23 yritystä)

2009	2010	2011	2012
7,16 %	8,17 %	10,03 %	5,30 %

Taulukko 13. Toimialan sijoitetun pääoman tuotto-% vuosittainen keskiarvo (23 yritystä)

7.7 Toimialan oman pääoman tuotto-%

Toimialan oman pääoman tuotto-%:ssä on havaittavissa samanlaista kehitystä kuin sijoitetun pääoman tuotto-%:ssä. Vuoden 2011 jälkeen tunnusluku lähti jyrkkään laskuun ja tarkastelujakson lopussa luku oli laskenut alle sen mitä se oli tarkastelujakson alussa. Vuotta 2010 lukuun ottamatta toimialan oman pääoman tuotto-% oli jokaisena vuonna ohjearvon mukaan heikko. Vuonna 2012 valtaosalla kohdeyrityksistä oman pääoman tuotto-% laski huomattavasti.

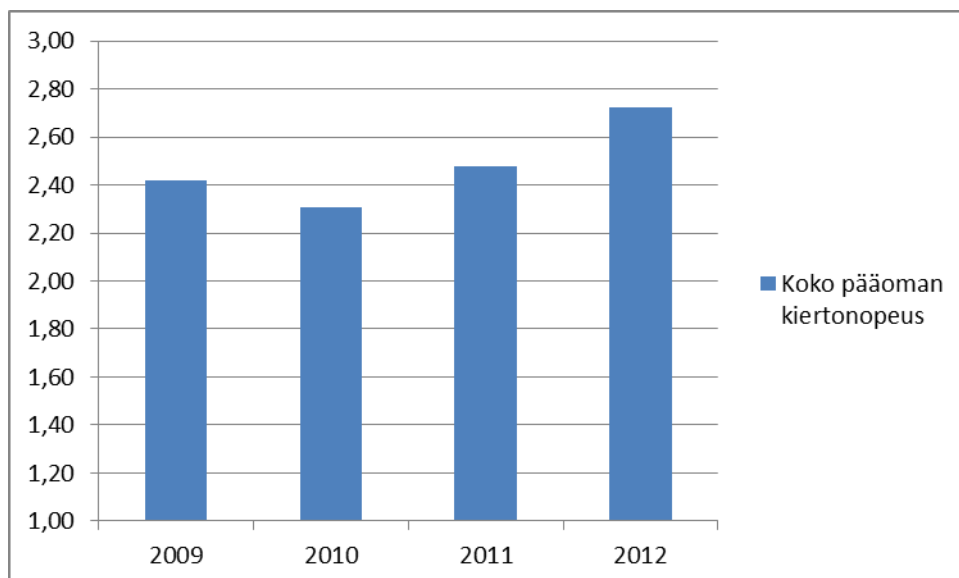
Kuva 7: Toimialan oman pääoman tuottoprosentin vuosittainen keskiarvo (23 yritystä)

2009	2010	2011	2012
-3,47 %	8,56 %	4,55 %	-33,35 %

Taulukko 14. Toimialan oman pääoman tuottoprosentin vuosittainen keskiarvo (23 yritystä)

7.8 Koko pääoman kiertonopeus

Kyseisen tunnusluvun kehityksessä toimialalla ei tapahdu suuria muutoksia tarkastelujakson aikana. Tunnusluku oli koko tarkastelujakson ajan yli kaksi, mikä saattaa kuvastaa sitä, että yksityisten pyöräliikkeiden liiketoiminta ei sido suuria määriä pääomaa. Tunnusluvun kehitys oli kasvussa, lukuun ottamatta vuoden 2010 notkahdusta, jonka jälkeen se lähti taas kasvuun.

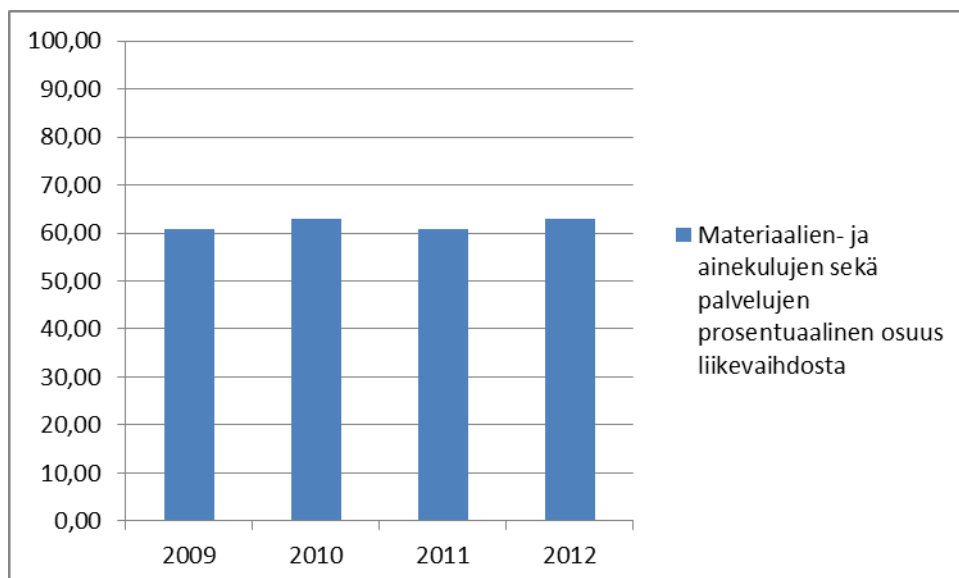
Kuva 8: Toimialan koko pääoman kiertonopeuden vuosittainen keskiarvo (23 yritystä)

2009	2010	2011	2012
2,42	2,30	2,48	2,72

Taulukko 15. Toimialan koko pääoman kiertonopeuden vuosittainen keskiarvo (23 yritystä)

7.9 Materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen osuus liikevaihdosta

Enemmistöllä pyöräliikkeistä materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen osuus liikevaihdosta oli keskimäärin yli 50 prosenttia koko tarkastelujakson ajan. 24 yrityksestä vain kolmella yrityksellä kyseisten kulujen osuus liike-vaihdosta oli alle 50 prosenttia koko tarkastelujakson ajan. Tunnusluvun kehityksessä toimialalla oli havaittavissa selkeitä trendejä. Kolmanneksella yrityksistä tunnusluvun kehitys oli samanlaista kuin koko toimialan kehitys. Yhteensä siis kahdeksalla yrityksellä materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen osuus liikevaihdosta nousi toisena vuonna, laski kolmantena vuonna ja nousi taas tarkastelujakson neljäntenä vuonna. Kyseiset yritykset jakaantuivat viidelle eri paikkakunnalle. Toinen toimialalle yhteinen trendi oli se, että yli puolella yrityksistä materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen osuus liikevaihdosta oli suurempi tarkastelujakson viimeisenä vuonna kuin tarkastelujakson ensimmäisenä vuonna.

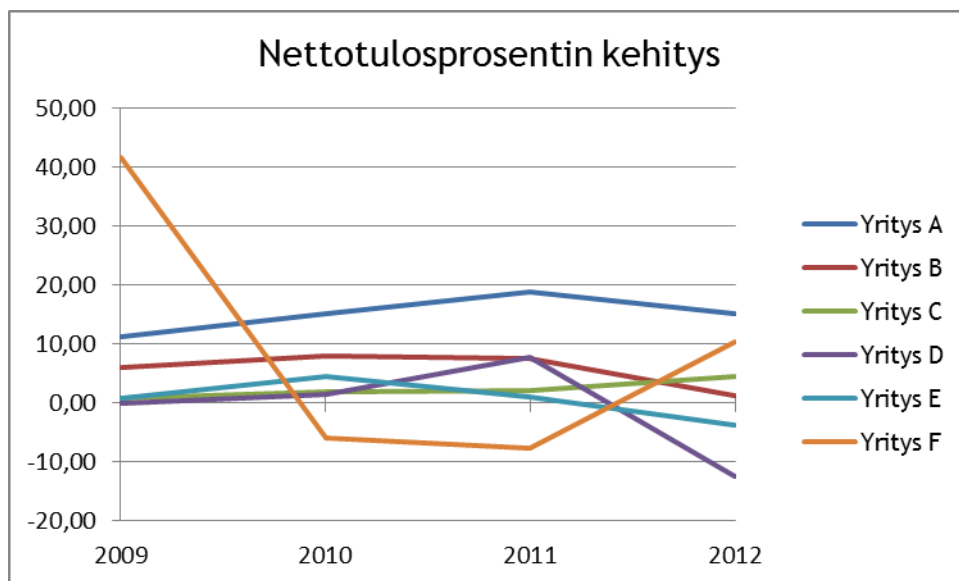
Kuva 9: Toimialan materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen prosentuaalinen osuus liikevaihdosta (vuosittainen keskiarvo) (24 yritystä)

2009	2010	2011	2012
60,91 %	62,92 %	60,77 %	62,96 %

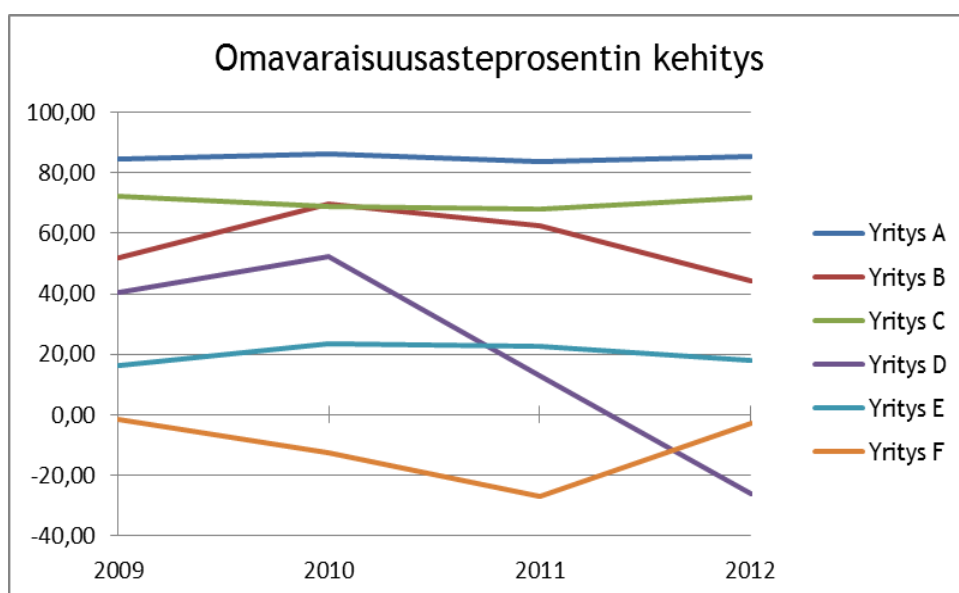
Taulukko 16. Toimialan materiaalien- ja ainekulujen sekä palvelujen prosentuaalinen osuus liikevaihdosta toimialalla (vuosittainen keskiarvo) (24 yritystä)

7.10 Yritysten tunnuslukujen välinen hajonta

Kohdeyritysten tunnuslukujen välillä oli paljon hajontaa, jota on havainnollistettu kuvissa 10. ja 11. Toimialalta valittiin kuusi yritystä, joiden nettotulosprosentin ja omavaraisuusaste-prosentin kehitystä vertailtiin keskenään. Vertailtaessa yritys D:n ja yritys F:n tunnuslukujen kehitystä, huomataan janojen kehityksen olevan täysin päinvastaista. Esimerkiksi vuonna 2011 yritys D:n tunnuslukujen kehitys on laskevaa, kun taas yritys F:n vastaava kehitys on nousevaa. Vastaavanlaista hajontaa on havaittavissa yritys B:n ja yritys C:n välillä. Samanlaista hajontaa oli myös muiden kohdeyritysten välillä.

Kuva 10: Kuuden yrityksen nettotulosprosentin kehitys

Kuva 11: Kuuden yrityksen omavaraisuusasteprosentin kehitys

8 Bruttokansantuotteen ja vähittäiskaupan kannattavuuden kehitys

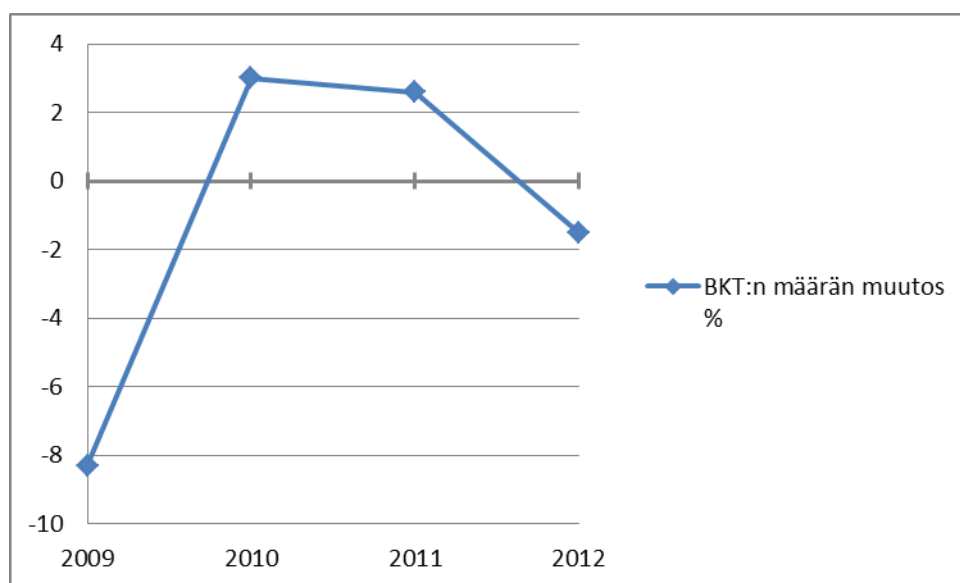
Yksi eniten käytetty kansantalouden kasvun mittari on bruttokansantuote. Sitä käytetään maan kokonaistuotannon mittarina, eli se kertoo yhden vuoden aikana tuotettujen tavaroiden ja palvelujen yhteenlasketun arvon. Bruttokansantuotteen avulla voidaan arvioida taloudellisen kasvun määrää ja mahdollisesti myös ennustaa tuleva taloudellinen lama tai taantuma. Kun bruttokansantuote on kasvussa tarkoittaa se, että kuluttajat ostavat enemmän tavaroita ja palveluita, mikä kasvattaa myös niiden tuotantoa. Bruttokansantuotteen ollessa laskussa

tavaroita ja palveluita ostetaan vähemmän, jolloin niiden tuotantokin vähenee. (Lindholm & Kettunen 2009, 97, 116-117; Pekkarinen & Sutela 2002, 171; Vilkkumaa 2011, 110.)

Tutkimustuloksia vertailtiin bruttokansantuotteeseen, sekä vähittäiskaupan kannattavuuden tunnuslukuihin ja tarkasteltiin miten yritysten tunnusluvut ovat kehittyneet suhteessa bruttokansantuotteeseen ja vähittäiskaupan tunnuslukujen mediaaneihin. Tässä luvussa kerrotaan bruttokansantuotteen ja vähittäiskaupan tunnuslukujen kehityksestä tarkastelujaksolla. Myöhemmin, luvussa 8. pohditaan lukujen yhteyttä tutkitun toimialan kannattavuuden tunnuslukuihin.

8.1 Bruttokansantuotteen kehitys tarkastelujaksolla

Kaavio 10. osoittaa, että vuonna 2009 bruttokansantuote laski peräti 8,3 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Kuten kohdeyritysten tunnusluvut, myös bruttokansantuote lähti kasvuun vuonna 2010 ja kasvua jatkui vuoteen 2011 saakka, jolloin se vain hidastui hieman. Vuosi 2012 oli myös kansantaloudellisesti vaikea ja bruttokansantuotteen kehitys lähtikin laskuun kyseisenä vuonna.

Kuva 12: Bruttokansantuotteen määrän prosentuaalinen muutos

2009	2010	2011	2012
-8,3 %	3,0 %	2,6 %	-1,5 %

Taulukko 17. Bruttokansantuotteen määrän prosentuaalinen muutos

8.2 Vähittäiskaupan kannattavuuden tunnusluvut tarkastelujaksolla

Vähittäiskaupan kannattavuuden tunnuslukujen kehitys tarkastelujaksolla oli huomattavasti tasaisempaa verrattuna tutkitun toimialan tunnuslukuihin. Tästä syystä tässä kappaleessa on tarkasteltu vain niitä vähittäiskaupan tunnuslukuja, jotka eroavat suuruudeltaan tai kehitykseltään merkittävästi toimialan tunnusluvuista.

8.2.1 Liikevaihto

Vähittäiskaupan liikevaihdon mediaani kasvoi koko tarkastelujakson ajan. Suurin kasvu tapahtui vuonna 2011, jolloin kasvua tuli noin 170 tuhatta euroa.

2009	2010	2011	2012
880 000 €	923 000 €	1 096 000 €	1 115 000 €

Taulukko 18. Vähittäiskaupan liikevaihdon vuosittainen mediaani

8.2.2 Nettotulosprosentti

Vähittäiskaupan nettotulosprosentissa ei nähty suuria muutoksia tarkastelujakson aikana. Vuosittainen kehitys oli vain muutaman prosentin kymmenyksen luokkaa. Tarkastelujakson ensimmäisenä vuonna tutkitun toimialan nettotulosprosentti oli selvästi vähittäiskaupan mediaania parempi, mutta jo seuraavana vuonna se laski lähelle mediaania. Vuonna 2012 toimialan nettotulosprosentti laski selvästi alle vähittäiskaupan mediaanin.

2009	2010	2011	2012
1,8 %	2,1 %	2,0 %	1,8 %

Taulukko 19. Vähittäiskaupan nettotulosprosentin vuosittainen mediaani

8.2.3 Sijoitetun- ja oman pääoman tuotto prosentti

Sijoitetun- ja oman pääoman tuotto prosentit kehittyivät toimialalla ja vähittäiskaupalla samankaltaisesti tarkastelujakson aikana. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti nousi tasaisesti vuoteen 2012 saakka, jonka jälkeen se lähti laskuun. Oman pääoman tuotto prosentti kasvoi vuonna 2010 edellisvuodesta, jonka jälkeen se lähti pieneen laskuun vuonna 2011 ja tarkastelujakson viimeisenä vuonna lasku voimistui selvästi. Kummankin tunnusluvun kohdalla toi-

mialan luvut olivat selvästi vähittäiskaupan mediaaneja alhaisemmat ja sen lisäksi heilahtelut olivat huomattavasti suurempia.

2009	2010	2011	2012
13,2 %	14,5 %	15,1 %	13,3 %

Taulukko 20. Vähittäiskaupan sijoitetun pääoman tuottoosaston vuosittainen mediaani

2009	2010	2011	2012
12,3 %	14,9 %	14,7 %	12,5 %

Taulukko 21. Vähittäiskaupan oman pääoman tuottoosaston vuosittainen mediaani

9 Johtopäätökset

Tarkastelujakson aikana toimialan liikevaihto kasvoi tasaisesti, mikä on merkki myynnin positiivisesta kehityksestä alalla. Toimialan nettotulosprosentti lähti kuitenkin jyrkkään laskuun vuoden 2011 jälkeen. Nettotulosprosentti kertoo kuinka monta prosenttia yritykselle jää tilikauden päätteeksi voittoa ja se kuvastaa toiminnan kannattavuutta. Yli puolella kohdeyrityksistä nettotulosprosentin kehitys oli tarkastelujaksolla laskeva, mikä voidaan tulkita merkiksi toimialan kannattavuuden heikentymisestä. Kohdeyrityksistä vain kolmella oli havaittavissa selkeää positiivista kehitystä nettotulosprosentissa tarkastelujakson aikana.

Tulosten perusteella yritysten rahoitusrakenteella näyttäisi olevan vaikutusta yritysten menestykseen. Ne yritykset joilla oman pääoman osuus taseesta oli suurempi kuin vieraan pääoman osuus näyttivät menestyvän paremmin, kuin ne yritykset joilla vierasta pääomaa oli suhteessa enemmän. Suuri vieraan pääoman määrä aiheuttaa yrityksille myös suuria korkokuluja ja korkokulut pienentävät yrityksen liikevoittoa. Joidenkin yritysten kohdalla liikevoitto muuttui tappiolliseksi viimeistään silloin, kun siitä vähennettiin korkokulut. Joillain yrityksillä rahaa jäi voittoriville saakka, mutta suurin osa liikevoitosta meni silti korkokulujen kattamiseen. Kuten jo aikaisemmin mainittiin, velkaantumisella saattaa olla etuja, mutta velan käytön riskinä on myös lisääntyvä rahoitusriski, etenkin taloudellisesti huonoina aikoina.

Materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen osuus liikevaihdosta oli yli puolella kohdeyrityksistä suurempi tarkastelujakson lopussa kuin mitä se oli tarkastelujakson alussa. Tämä saattaa myös olla yksi syy toimialan kannattavuuden mahdolliseen heikentymiseen. Neljänneksellä kohdeyrityksistä kyseisten kulujen osuus oli ainakin yhtenä vuotena noin 75 prosenttia liikevaihdosta tai jopa enemmän. Materiaali- ja ainekulut sekä palvelut ovat vain yksi kuluerä, mikä vähennetään yrityksen myyntituotoista eli liikevaihdosta. Niiden jälkeen myyntituotoista

vähennetään vielä henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut. Jos 75 prosenttia liikevaihdosta tai jopa enemmän kuluu jo pelkästään materiaali- ja ainekuluihin sekä palvelujen kattamiseen niin yritystoiminta ei voi olla kovinkaan terveellä pohjalla. Kyseisten yritysten kannattaisi esimerkiksi miettiä onko tuotteiden hinnoittelussa parannettavaa.

Vuosi 2012 vaikutti olevan taloudellisesti vaikea vuosi enemmistölle kohdeyrityksistä. Yli puolella nettotulosprosentti laski edellisvuodesta. Huomion arvoista oli myös se, että niidenkin yritysten nettotulosprosentti laski, joilla kolmena aikaisempina vuonna kyseinen tunnusluku oli kasvanut tasaisesti. Vuosi 2012 oli myös kansantaloudellisesti vaikea ja bruttokansantuotteen heikentyminen saattaa olla myös yksi syy kohdeyritysten tulosten heikentymiseen. Materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen aiheuttamien kulujen kasvussa oli myös havaittavissa toimialalle yhteisiä trendejä. Muiden tunnuslukujen kehityksessä sekä muutoksissa vuositasolla oli paljon eroavaisuuksia eri yritysten välillä. Tähän saattaa olla useita eri syitä, kuten esimerkiksi yritysten tekemät suuret investoinnit. Toimialan tunnusluvuissa oli myös enemmän heilahtelua verrattuna vähittäiskaupan lukuihin, vaikka kehityssuunta olikin sama. Tämä saattaa kuvastaa tutkitun toimialan epävakaisuutta.

Kannattavuuden parantamiseksi yritysten tulisi tarkastella kulurakennettaan ja yrittää karsia turhia kuluja nettotuloksen parantamiseksi. Tuottamattoman omaisuuden karsimiseksi yritysten kannattaa myös käydä läpi taseen omaisuuserät. Jos edellisvuoden liikevaihto saadaan aikaan pienemmällä pääomalla, niin kannattavuus paranee. (Kallunki & Kytönen 2007, 77.)

Ne yritykset, joilla varsinaisen liiketoiminnan aiheuttamissa kuluissa sekä liikevaihdossa ei tapahtunut huomattavia muutoksia eri tilikausien välillä, näyttivät pärjäävän taloudellisesti parhaiten. Kyseisten yritysten liiketoiminta oli tuloksellisesti tasaista eli kehityksessä ei tapahtunut huomattavia muutoksia suuntaan tai toiseen. Liiketoiminnan ollessa tasaisesti tuotavaa ja taloudellisesti vakaata, yrityksen omistajat pystyvät suunnittelemaan liiketoimintaa etukäteen ja voivat näin välttyä yllätyksiltä. Taloudellisesti kannattavia yrityksiä yhdistävä tekijä oli myös niiden rahoitusrakenne. Suurimmalla osalla näistä yrityksistä oman pääoman osuus taseesta oli suurempi kuin vieraan pääoman osuus. Tutkituista yrityksistä silti vain muutamat vaikuttivat olevan taloudellisesti kannattavia. Enemmistöllä kannattavuus laski koko neljän vuoden tarkastelujakson ajan ja toimialan vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden taso oli keskimäärin ohjearvojen mukaisesti tyydyttävällä tasolla. Toimialan velkaantumisasesteprosentti oli koko tarkastelujakson ajan noin 70 prosenttia, minkä perusteella voidaan sanoa valtaosan yrityksistä olevan melko velkaantuneita.

Lähteet

Kirjallisuus:

Eklund, I. & Kekkonen, H. 2014. Kannattavuuslaskenta ja hinnoittelu. 1. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Heikkilä, T. 2008. Tilastollinen tutkimus. 7. painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

Jylhä, E., Viitala, R. 2013. Liiketoimintaosaaminen. Menestyvän yritystoiminnan perusta 6., uudistettu painos. Porvoo: Edita publishing Oy.

Kallunki, J-P. & Kytönen E. 2007. Uusi tilinpäätösanalyysi. 6. painos. Helsinki: Talentum Media Oy.

Kananen, J. 2008. Kvantti. Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Karjalainen, K. 2013. Yrittäjän talousopas. Helsinki: Gaudeamus Oy.

Kinnunen, J., Laitinen, E-K., Laitinen, T., Leppiniemi, J. & Puttonen, V. 2007. Avain laskenta-toimeen ja rahoitukseen. Keuruu: KY-Palvelu Oy.

Kinnunen, J., Leppiniemi, J., Puttonen, V. & Virtanen, K. 2002. Tietoa yrityksen taloudesta. Keuruu: KY-Palvelu Oy.

Lindholm, T & Kettunen, J. 2009. Kansantalous. Helsinki: Edita Prima Oy.

Niskanen, J., Niskanen, M. 2004. Tilinpäätösanalyysi. 2. painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

Pekkarinen, J. & Sutela, P. 2002. Kansantaloustiede. 9. uudistettu painos. Helsinki: WS Bookwell Oy.

Seppänen, H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Tomperi, S. 2010. Yrityksen taloushallinto 3. Kannattavuus- ja kustannuslaskenta. 5. painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

Vilkkumaa, M. 2011. Kansantaloutta kansalaisille. Mitä kaikkea sinun pitää tietää taloudesta. Helsinki: Suomen Yrityskirjat Oy.

Vilkkumaa, M. 2010. Yrityksen menestyksen mittarit. Tunnusluvut, yrityksen hinnan määrittäminen & tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Yrityskirjat Oy.

Sähköiset lähteet:

Balance Consulting 2014. Oman pääoman tuotto-% (ROE). Viitattu 26.11.2014.
http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/oman_paaoman_tuotto

Liikennevirasto 2012. Henkilöliikennetutkimus 2010-2011 suomalaisten liikkuminen. Viitattu 12.11.2014.
http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf3/lr_2012_henkilöliikennetutkimus_web.pdf

Sievänen, T. & Neuvonen, M. 2011. Luonnon virkistyskäyttö 2010. Viitattu 12.11.2014.
<http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2011/mwp212.pdf>

Taloustieto Oy 2015. Yrityksen talouden tilan arvioiminen. Viitattu 27.3.2015.
<http://www.taloustieto.fi/lukiotext/1text607.html>

Valtionvarainministeriö 2014. Bruttokansantuote. Viitattu 2.12.2014.
https://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/04_kuviot_ja_tilastot/01_kansantalous/42155/name.jsp

Kuvat ja taulukot

Taulukko 1. Yritysten sijainti	9
Taulukko 2. Ohjearvot Sijoitetun pääoman tuotto prosentille	14
(Seppänen 2011, 175.)	14
Taulukko 3. Ohjearvot oman pääomantuotto prosentille	15
(Balance Consulting 2014.)	15
Taulukko 4. Ohjearvot nettotulos prosentille	17
(Taloustieto Oy 2015.)	17
Taulukko 5. Ohjearvot quick ratiolle	17
(Seppänen 2011, 175.)	17
Taulukko 6. Ohjearvot omavaraisuusasteelle	19
Kuva 1: Toimialan liikevaihdon vuosittainen keskiarvo (24 yritystä)	23
Taulukko 7. Toimialan liikevaihdon vuosittainen keskiarvo (24 yritystä)	23
Kuva 2: Toimialan liikevoitto prosenttien vuosittainen keskiarvo (24 yritystä)	24
Taulukko 8. Toimialan liikevoitto prosenttien vuosittainen keskiarvo (24 yritystä)	24
Kuva 3: Toimialan nettotulos prosenttien vuosittainen keskiarvo. (24 yritystä)	25
Taulukko 9. Toimialan nettotulos prosenttien vuosittainen keskiarvo. (24 yritystä)	25
Kuva 4: Yritysten omavaraisuus- ja velkaantumisaste prosenttien neljän vuoden keskiarvot (25 yritystä)	26
Taulukko 10. Toimialan omavaraisuusaste prosenttien vuosittainen keskiarvo (25 yritystä) ..	26
Taulukko 11. Toimialan velkaantumisaste prosenttien vuosittainen keskiarvo (25 yritystä) ..	26
Kuva 5: Toimialan quick ration vuosittainen keskiarvo (25 yritystä)	27
Taulukko 12. Toimialan quick ration vuosittainen keskiarvo (25 yritystä)	27
Kuva 6: Toimialan sijoitetun pääoman tuotto prosenttien vuosittainen keskiarvo (23 yritystä) ..	28
Taulukko 13. Toimialan sijoitetun pääoman tuotto prosenttien vuosittainen keskiarvo (23 yritystä)	28
Kuva 7: Toimialan oman pääoman tuotto prosenttien vuosittainen keskiarvo (23 yritystä) ...	29
Taulukko 14. Toimialan oman pääoman tuotto prosenttien vuosittainen keskiarvo (23 yritystä) ..	29
Kuva 8: Toimialan koko pääoman kierto nopeuden vuosittainen keskiarvo (23 yritystä)	30
Taulukko 15. Toimialan koko pääoman kierto nopeuden vuosittainen keskiarvo (23 yritystä) ..	30
Kuva 9: Toimialan materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen prosentuaalinen osuus liikevaihdosta (vuosittainen keskiarvo) (24 yritystä)	31
Taulukko 16. Toimialan materiaalien- ja ainekulujen sekä palvelujen prosentuaalinen osuus liikevaihdosta toimialalla (vuosittainen keskiarvo) (24 yritystä)	31
Kuva 10: Kuuden yrityksen nettotulos prosenttien kehitys	32
Kuva 11: Kuuden yrityksen omavaraisuusaste prosenttien kehitys	32
Kuva 12: Bruttokansantuotteen määrän prosentuaalinen muutos	33
Taulukko 17. Bruttokansantuotteen määrän prosentuaalinen muutos	33
Taulukko 18. Vähittäiskaupan liikevaihdon vuosittainen mediaani	34
Taulukko 19. Vähittäiskaupan nettotulos prosenttien vuosittainen mediaani	34
Taulukko 20. Vähittäiskaupan sijoitetun pääoman tuotto prosenttien vuosittainen mediaani ..	35
Taulukko 21. Vähittäiskaupan oman pääoman tuotto prosenttien vuosittainen mediaani	35

Liitteet

Liite 1: Kohdeyritysten vuosittaiset liikevaihdot	41
Liite 2: Kohdeyritysten vuosittaiset liikevoittoprosentit.....	42
Liite 3: Kohdeyritysten vuosittaiset nettotulosprosentit	43
Liite 4: Kohdeyritysten vuosittaiset omavaraisuusaste prosentit	44
Liite 5: Kohdeyritysten vuosittaiset velkaantumisaste prosentit.....	45
Liite 6: Kohdeyritysten vuosittaiset quick ratiot	46
Liite 7: Kohdeyritysten vuosittaiset sijoitetun pääoman tuottoprosentit.....	47
Liite 8: Kohdeyritysten vuosittaiset oman pääoman tuottoprosentit.....	48
Liite 9: Kohdeyritysten vuosittaiset koko pääoman kiertonopeudet.....	49
Liite 10: Kohdeyritysten vuosittaiset materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen prosentuaaliset osuudet liikevaihdosta	50
Liite 11: Vähittäiskaupan vuosittaiset kannattavuuden tunnuslukujen mediaanit	51

Liikevaihto

YRITYS	Kaupunki	2012	2011	2010	2009
Yritys 1	Helsinki	244 027,04 €	272 993,66 €	288 703,35 €	264 836,30 €
Yritys 2	Helsinki	186 871,72 €	69 665,36 €	77 376,39 €	57 957,42 €
Yritys 3	Helsinki	1 491 721,95 €	931 562,80 €	614 346,82 €	361 196,05 €
Yritys 4	Helsinki	304 617,54 €	341 174,77 €	303 596,12 €	209 922,57 €
Yritys 5	Helsinki	450 212,10 €	357 336,90 €	356 888,86 €	289 402,83 €
Yritys 6	Helsinki	713 663,76 €	584 885,72 €	632 294,75 €	580 659,27 €
Yritys 7	Helsinki	597 320,83 €	610 116,19 €	627 389,80 €	626 132,18 €
Yritys 8	Helsinki	247 670,26 €	345 463,80 €	360 195,11 €	388 741,40 €
Yritys 9	Järvenpää	475 293,16 €	486 537,09 €	421 821,42 €	381 298,51 €
Yritys 10	Kokkola	303 214,32 €	296 598,22 €	298 490,72 €	303 680,46 €
Yritys 11	Kuopio	482 668,13 €	302 741,55 €	312 584,16 €	300 084,18 €
Yritys 12	Kuopio	501 521,20 €	485 824,26 €	500 640,78 €	491 780,38 €
Yritys 13	Lahti	1 299 895,89 €	1 255 134,09 €	1 070 582,30 €	1 228 583,83 €
Yritys 14	Pori	501 113,11 €	485 445,73 €	508 911,88 €	463 717,43 €
Yritys 15	Pori	293 252,61 €	287 248,32 €	277 526,15 €	292 405,30 €
Yritys 16	Hyvinkää	544 444,57 €	532 477,48 €	541 357,75 €	530 970,76 €
Yritys 17	Tampere	675 719,59 €	655 290,54 €	579 201,89 €	549 833,49 €
Yritys 18	Tampere	1 395 355,09 €	1 344 494,59 €	1 252 906,77 €	1 075 120,05 €
Yritys 19	Tampere	120 767,95 €	125 644,31 €	125 803,00 €	56 460,25 €
Yritys 20	Turku	1 824 478,01 €	1 936 532,27 €	1 785 284,46 €	1 613 148,67 €
Yritys 21	Turku	395 321,36 €	434 251,26 €	459 687,94 €	414 016,05 €
Yritys 22	Turku	57 056,71 €	48 761,02 €	43 780,98 €	40 403,84 €
Yritys 23	Vaasa	2 918 098,21 €	2 858 249,22 €	2 944 432,70 €	2 628 088,19 €
Yritys 24	Vantaa	307 230,07 €	318 589,95 €	270 184,19 €	296 625,88 €
Keskiarvo		680 480,63 €	640 292,46 €	610 582,85 €	560 211,05 €

Liite 1: Kohdeyritysten vuosittaiset liikevaihdot

Liikevoittoprosentti

YRITYS	Kaupunki	2012	2011	2010	2009
Yritys 1	Helsinki	-7,83	-8,89	5,30	-5,01
Yritys 2	Helsinki	-10,23	9,70	-0,34	3,66
Yritys 3	Helsinki	0,37	0,97	1,02	2,89
Yritys 4	Helsinki	0,71	2,15	1,60	1,85
Yritys 5	Helsinki	5,31	0,33	7,89	-7,47
Yritys 6	Helsinki	6,03	4,64	1,04	1,13
Yritys 7	Helsinki	3,90	7,52	6,29	9,59
Yritys 8	Helsinki	7,10	5,07	2,85	6,40
Yritys 9	Järvenpää	3,21	0,72	0,41	3,09
Yritys 10	Kokkola	0,08	2,70	5,25	2,97
Yritys 11	Kuopio	5,03	4,12	4,45	6,47
Yritys 12	Kuopio	-3,41	1,98	6,61	1,54
Yritys 13	Lahti	3,01	7,11	3,69	3,02
Yritys 14	Pori	2,44	3,24	2,78	12,14
Yritys 15	Pori	-6,28	1,76	1,03	0,17
Yritys 16	Hyvinkää	-3,37	-1,23	-3,21	1,57
Yritys 17	Tampere	1,74	3,79	0,31	3,65
Yritys 18	Tampere	3,48	11,69	11,82	9,09
Yritys 19	Tampere	0,63	15,04	12,30	-6,47
Yritys 20	Turku	7,03	2,50	3,29	4,29
Yritys 21	Turku	5,56	2,96	2,71	1,36
Yritys 22	Turku	10,41	-7,23	-5,02	42,15
Yritys 23	Vaasa	3,20	2,65	-1,12	-4,60
Yritys 24	Vantaa	-6,28	1,76	1,03	0,17
Keskiarvo		1,33	3,13	3,00	3,90

Liite 2: Kohdeyritysten vuosittaiset liikevoittoprosentit

Nettotulosprosentti

YRITYS	Kaupunki	2012	2011	2010	2009
Yritys 1	Helsinki	-9,55	-10,04	2,76	7,17
Yritys 2	Helsinki	-12,47	7,85	1,48	-0,03
Yritys 3	Helsinki	0,11	0,43	0,30	1,63
Yritys 4	Helsinki	0,45	-2,24	1,42	1,25
Yritys 5	Helsinki	3,88	-0,55	6,86	-8,67
Yritys 6	Helsinki	5,53	3,98	-9,19	0,36
Yritys 7	Helsinki	2,94	5,54	4,65	7,06
Yritys 8	Helsinki	2,70	2,14	1,32	4,20
Yritys 9	Järvenpää	-1,80	-1,48	-0,01	1,27
Yritys 10	Kokkola	-1,80	0,53	3,46	1,18
Yritys 11	Kuopio	0,33	0,04	1,19	4,38
Yritys 12	Kuopio	-3,72	0,95	4,48	0,77
Yritys 13	Lahti	1,50	4,35	2,17	1,12
Yritys 14	Pori	0,88	0,74	0,41	9,63
Yritys 15	Pori	-6,51	0,39	0,02	-0,38
Yritys 16	Hyvinkää	-1,32	-3,21	1,16	3,42
Yritys 17	Tampere	1,31	2,36	0,21	2,10
Yritys 18	Tampere	1,33	7,61	7,91	6,02
Yritys 19	Tampere	0,20	10,09	9,27	-15,34
Yritys 20	Turku	4,78	4,97	1,44	2,04
Yritys 21	Turku	4,51	2,19	2,01	0,90
Yritys 22	Turku	10,35	-7,57	-5,93	41,75
Yritys 23	Vaasa	3,62	6,21	-2,80	-4,07
Yritys 24	Vantaa	15,21	18,77	15,14	11,30
Keskiarvo		0,94	2,25	2,07	3,29

Liite 3: Kohdeyritysten vuosittaiset nettotulosprosentit

Omavaraisuusaste prosentti

YRITYS	Kaupunki	2012	2011	2010	2009
Yritys 1	Helsinki	-16,94	3,05	23,34	17,23
Yritys 2	Helsinki	12,73	52,49	40,50	92,57
Yritys 3	Helsinki	13,78	22,16	10,20	13,21
Yritys 4	Helsinki	38,81	49,90	54,15	56,29
Yritys 5	Helsinki	14,86	11,87	14,59	1,22
Yritys 6	Helsinki	1,53	-15,81	-20,19	4,12
Yritys 7	Helsinki	45,54	50,96	43,11	43,95
Yritys 8	Helsinki	31,44	29,22	24,48	27,50
Yritys 9	Järvenpää	0,26	5,13	7,69	11,56
Yritys 10	Kokkola	9,26	13,67	14,90	9,74
Yritys 11	Kuopio	-9,22	-9,47	1,64	-13,98
Yritys 12	Kuopio	18,19	22,53	23,60	16,36
Yritys 13	Lahti	9,45	9,48	4,66	2,11
Yritys 14	Pori	19,72	21,03	19,00	20,66
Yritys 15	Pori	13,20	29,66	24,55	31,13
Yritys 16	Hyvinkää	47,32	55,17	65,89	68,08
Yritys 17	Tampere	24,10	24,20	18,37	-20,76
Yritys 18	Tampere	44,50	62,61	69,65	51,98
Yritys 19	Tampere	37,88	50,19	48,67	39,58
Yritys 20	Turku	55,50	40,96	32,36	32,93
Yritys 21	Turku	71,96	68,11	68,99	72,23
Yritys 22	Turku	-2,68	-26,96	-12,45	-1,72
Yritys 23	Vaasa	23,89	18,22	8,43	1,60
Yritys 24	Vantaa	50,37	79,69	78,76	52,68
Yritys 25	Vantaa	85,63	83,94	86,10	84,51
Keskiarvo		25,64	30,08	30,04	28,59

Liite 4: Kohdeyritysten vuosittaiset omavaraisuusaste prosentit

Velkaantumisasteprosentti

YRITYS	Kaupunki	2012	2011	2010	2009
Yritys 1	Helsinki	116,94	96,95	76,66	82,77
Yritys 2	Helsinki	87,27	47,51	59,50	7,43
Yritys 3	Helsinki	86,22	77,84	89,80	86,79
Yritys 4	Helsinki	61,19	50,10	45,85	43,71
Yritys 5	Helsinki	85,14	88,13	85,41	98,78
Yritys 6	Helsinki	98,47	115,81	120,19	124,78
Yritys 7	Helsinki	54,46	49,04	56,90	56,05
Yritys 8	Helsinki	68,56	70,78	75,52	72,50
Yritys 9	Järvenpää	99,74	94,87	92,31	88,44
Yritys 10	Kokkola	90,74	86,33	85,10	90,26
Yritys 11	Kuopio	109,22	109,47	98,36	113,98
Yritys 12	Kuopio	81,80	77,47	76,40	83,64
Yritys 13	Lahti	90,55	90,52	95,34	97,89
Yritys 14	Pori	80,25	78,92	80,95	79,28
Yritys 15	Pori	86,80	70,34	75,45	68,87
Yritys 16	Hyvinkää	52,68	44,83	34,11	31,92
Yritys 17	Tampere	75,90	75,80	81,63	79,24
Yritys 18	Tampere	55,50	37,39	30,35	48,02
Yritys 19	Tampere	62,12	49,81	51,33	60,42
Yritys 20	Turku	44,51	59,04	67,64	67,07
Yritys 21	Turku	28,03	31,87	30,99	27,74
Yritys 22	Turku	102,68	126,96	112,45	101,72
Yritys 23	Vaasa	76,11	81,78	91,57	98,40
Yritys 24	Vantaa	49,63	20,31	21,24	47,32
Yritys 25	Vantaa	14,37	16,06	13,90	15,49
Keskiarvo		74,35	69,92	69,96	70,90

Liite 5: Kohdeyritysten vuosittaiset velkaantumisasteprosentit

Quick Ratio

YRITYS	Kaupunki	2012	2011	2010	2009
Yritys 1	Helsinki	0,11	0,08	0,19	0,14
Yritys 2	Helsinki	0,03	3,31	1,15	8,59
Yritys 3	Helsinki	0,61	0,45	0,50	0,41
Yritys 4	Helsinki	0,58	0,42	1,17	1,53
Yritys 5	Helsinki	0,10	0,09	0,13	0,15
Yritys 6	Helsinki	0,08	0,06	0,08	0,06
Yritys 7	Helsinki	0,60	0,54	0,70	0,70
Yritys 8	Helsinki	0,13	0,09	0,12	0,11
Yritys 9	Hyvinkää	0,55	0,30	0,84	0,45
Yritys 10	Järvenpää	0,20	0,22	0,23	0,32
Yritys 11	Kokkola	0,07	0,05	0,07	0,07
Yritys 12	Kuopio	0,09	0,13	0,13	0,07
Yritys 13	Kuopio	0,08	0,05	0,06	0,12
Yritys 14	Lahti	0,06	0,12	0,07	0,10
Yritys 15	Pori	0,08	0,06	0,16	0,13
Yritys 16	Pori	0,25	0,26	0,23	0,23
Yritys 17	Tampere	0,47	0,17	0,18	-0,24
Yritys 18	Tampere	1,03	1,20	2,28	1,52
Yritys 19	Tampere	0,28	1,21	0,93	1,38
Yritys 20	Turku	0,18	0,23	0,12	0,10
Yritys 21	Turku	1,21	1,02	0,95	1,31
Yritys 22	Turku	0,07	0,09	0,13	0,17
Yritys 23	Vaasa	0,61	0,25	0,22	0,31
Yritys 24	Vantaa	1,14	6,70	3,56	1,57
Yritys 25	Vantaa	2,37	2,69	4,62	3,70
Keskiarvo		0,44	0,79	0,75	0,92

Liite 6: Kohdeyritysten vuosittaiset quick ratiot

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti

YRITYS	Kaupunki	2012	2011	2010	2009
Yritys 1	Helsinki	-14,59	-16,78	11,06	-9,68
Yritys 2	Helsinki	-31,25	12,17	-0,65	8,62
Yritys 3	Helsinki	4,25	15,57	9,24	9,12
Yritys 4	Helsinki	5,84	18,78	11,68	10,20
Yritys 5	Helsinki	10,13	0,61	16,04	-11,74
Yritys 6	Helsinki	16,04	10,75	2,29	2,66
Yritys 7	Helsinki	7,23	15,22	14,19	26,82
Yritys 8	Helsinki	8,84	8,00	4,62	11,48
Yritys 9	Järvenpää	8,34	1,81	0,98	7,73
Yritys 10	Kokkola	0,13	4,00	7,61	4,15
Yritys 11	Kuopio	10,38	5,40	6,76	10,07
Yritys 12	Kuopio	-5,25	2,72	9,21	2,13
Yritys 13	Lahti	3,83	9,82	4,54	4,21
Yritys 14	Pori	3,25	3,87	3,24	13,70
Yritys 15	Pori	-14,19	3,75	2,19	0,44
Yritys 16	Hyvinkää	-7,70	-2,90	-7,23	3,47
Yritys 17	Tampere	4,94	11,20	1,12	16,84
Yritys 18	Tampere	6,09	26,18	27,53	18,65
Yritys 19	Tampere	0,41	11,34	8,79	-1,72
Yritys 20	Turku	23,50	9,58	11,60	18,22
Yritys 21	Turku	11,33	6,56	6,42	3,00
Yritys 22	Vaasa	5,24	4,32	-1,89	-8,03
Yritys 23	Vantaa	65,23	68,78	38,55	24,36
Keskiarvo		5,30	10,03	8,17	7,16

Liite 7: Kohdeyritysten vuosittaiset sijoitetun pääoman tuotto prosentit

Oman pääoman tuottoprosentti

YRITYS	Kaupunki	2012	2011	2010	2009
Yritys 1	Helsinki	-332,28	-149,43	28,44	56,54
Yritys 2	Helsinki	-125,46	21,22	5,12	-0,07
Yritys 3	Helsinki	7,33	21,10	11,49	48,61
Yritys 4	Helsinki	8,40	-37,36	18,86	13,53
Yritys 5	Helsinki	54,67	-7,69	171,15	-154,93
Yritys 6	Helsinki	-265,66	-50,36	-202,00	-276,73
Yritys 7	Helsinki	11,35	23,86	24,13	47,76
Yritys 8	Helsinki	11,10	12,64	8,26	31,74
Yritys 9	Järvenpää	-179,62	-56,94	-0,35	35,05
Yritys 10	Kokkola	-23,19	5,49	41,07	17,16
Yritys 11	Kuopio	-7,37	-1,34	-31,82	-42,11
Yritys 12	Kuopio	-27,86	5,67	31,42	6,49
Yritys 13	Lahti	20,18	83,32	79,25	118,00
Yritys 14	Pori	4,37	3,34	1,85	44,57
Yritys 15	Pori	-69,69	3,10	0,12	-2,95
Yritys 16	Saarelainen	-18,14	-6,08	-11,92	3,85
Yritys 17	Tampere	15,38	32,65	3,13	35,40
Yritys 18	Tampere	4,46	25,97	30,44	24,18
Yritys 19	Tampere	0,30	15,40	15,12	-10,43
Yritys 20	Turku	43,44	16,98	27,70	25,05
Yritys 21	Turku	13,12	7,09	6,74	2,59
Yritys 22	Vaasa	28,08	75,76	-95,09	-131,07
Yritys 23	Vantaa	59,99	60,21	33,67	27,87
Keskiarvo		-33,35	4,55	8,56	-3,47

Liite 8: Kohdeyritysten vuosittaiset oman pääoman tuottoprosentit

Koko pääoman kiertonopeus

YRITYS	Kaupunki	2012	2011	2010	2009
Yritys 1	Helsinki	1,86	1,89	2,08	1,93
Yritys 2	Helsinki	3,05	1,25	1,92	2,35
Yritys 3	Helsinki	11,61	7,17	4,40	3,16
Yritys 4	Helsinki	8,18	8,72	7,29	11,38
Yritys 5	Helsinki	1,91	1,84	2,03	1,57
Yritys 6	Helsinki	2,66	2,32	2,21	2,36
Yritys 7	Helsinki	1,86	2,03	2,26	2,80
Yritys 8	Helsinki	1,25	1,58	1,62	1,79
Yritys 9	Järvenpää	2,60	2,51	2,40	2,50
Yritys 10	Kokkola	1,48	1,48	1,45	1,40
Yritys 11	Kuopio	2,06	1,39	1,62	1,56
Yritys 12	Kuopio	1,54	1,38	1,39	1,38
Yritys 13	Lahti	1,27	1,38	1,23	1,39
Yritys 14	Pori	1,33	1,19	1,16	1,13
Yritys 15	Pori	2,26	2,13	2,13	2,58
Yritys 16	Hyvinkää	2,28	2,36	2,25	2,22
Yritys 17	Tampere	2,84	2,95	2,89	2,98
Yritys 18	Tampere	1,75	2,24	2,33	2,05
Yritys 19	Tampere	0,64	0,75	0,71	0,27
Yritys 20	Turku	3,23	3,85	3,67	3,27
Yritys 21	Turku	2,04	2,22	2,36	2,21
Yritys 22	Vaasa	1,64	1,63	1,69	1,74
Yritys 23	Vantaa	3,34	2,73	1,89	1,63
Keskiarvo		2,72	2,48	2,30	2,42

Liite 9: Kohdeyritysten vuosittaiset koko pääoman kiertonopeudet

Materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen prosentuaalinen osuus liikevaihdosta

YRITYS	Kaupunki	2012	2011	2010	2009
Yritys 1	Helsinki	54,58	52,91	48,53	57,70
Yritys 2	Helsinki	71,27	25,22	46,69	46,68
Yritys 3	Helsinki	85,65	75,27	83,63	79,43
Yritys 4	Helsinki	55,11	58,45	58,85	45,43
Yritys 5	Helsinki	67,14	67,19	64,32	75,83
Yritys 6	Helsinki	58,76	58,06	65,37	58,78
Yritys 7	Helsinki	67,18	64,45	66,05	62,09
Yritys 8	Helsinki	40,02	39,63	39,96	40,51
Yritys 9	Järvenpää	76,32	74,05	75,21	72,46
Yritys 10	Kokkola	67,31	70,55	67,52	68,47
Yritys 11	Kuopio	55,37	56,01	61,04	51,69
Yritys 12	Kuopio	56,51	62,32	61,12	68,40
Yritys 13	Lahti	68,60	67,56	69,05	66,81
Yritys 14	Pori	72,65	75,51	75,33	65,69
Yritys 15	Pori	74,97	66,47	65,02	66,43
Yritys 16	Hyvinkää	59,35	59,69	59,68	59,16
Yritys 17	Tampere	67,39	64,89	66,36	62,13
Yritys 18	Tampere	67,43	66,60	66,04	67,64
Yritys 19	Tampere	79,18	71,41	75,78	80,08
Yritys 20	Turku	64,17	68,80	67,59	62,96
Yritys 21	Turku	69,01	72,09	75,53	76,99
Yritys 22	Vaasa	67,63	66,94	69,55	66,34
Yritys 23	Vantaa	44,25	41,64	45,62	49,86
Yritys 24	Turku	21,22	32,71	36,21	10,33
Keskiarvo		62,96	60,77	62,92	60,91

Liite 10: Kohdeyritysten vuosittaiset materiaali- ja ainekulujen sekä palvelujen prosentuaaliset osuudet liikevaihdosta

Vähittäiskaupan tunnuslukujen mediaanit

	2009	2010	2011	2012
Liikevaihto	880 000,00 €	923 000,00 €	1 096 000,00 €	1 115 000,00 €
Nettotulosprosentti	1,8	2,1	2,0	1,8
Omavaraisuusaste	39,9 %	39,6 %	39,7 %	41,0 %
Velkaantumisaste	20,3 %	20,0 %	19,6 %	19,0 %
Quick ratio	0,8	0,8	0,8	0,8
Sijoitetun pääoman tuotto	13,2 %	14,5 %	15,1 %	13,3 %
Oman pääoman tuotto	12,3 %	14,9 %	14,7 %	12,5 %
Koko pääoman kierto	2,6	2,7	2,8	2,6

Liite 11: Vähittäiskaupan vuosittaiset kannattavuuden tunnuslukujen mediaanit